

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 39/2016 (2654) Rok LVIII 13.11.2016

Dobiega końca Jubileuszowy Rok Miłosierdzia

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Łagiewniki (fot. Tadeusz Róycki)

Dwujęzyczny

Kalendarz Głosu Katolickiego

Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

Kalendarz Głosu Katolickiego Calendrier de la Voix Catholique

2017

młodość... jeunesse...

**Niedroga francusko-polska
firma pogrzebowa**
Tel./fax 02 31 85 23 66
mówimy po polsku i po francusku
josefa.bazincourt@gmx.fr

POMPES FUNERAIRES POLONIA
ASSISTANCE INTERNATIONALE

SAMI SWOI
Polskie sklepy spożywcze!
93600 AULNAY SOUS BOIS
23, Av. ANATOLE FRANCE
TEL. 01 72 51 62 00
94200 Ivry Sur Seine
44, RUE LENINE
Tel: 01 70 25 46 62
e-mail: sami.swoi@onet.pl

DENTYLIS
Centrum Stomatologiczne
Dentylis Boulogne
76, av. Edouard Vaillant
Boulogne Billancourt
M^o: 9e - Marcel Sembat
01 41 12 48 05
dentylis@dentylis.fr
Mówimy po polsku

**SINDBAD
EUROBUS**
KAROLINA
Tel. 01 40 15 09 09

ZAMÓW GO JUŻ DZISIAJ!

wypełniając kupon
zamieszczony
poniżej i wysyłając
go na adres redakcji
„Głosu Katolickiego”
263 bis, rue St-Honoré,
75001 Paris

W Kalendarzu znajdziesz także jego
wersja kieszonkowa (do wycięcia)!

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2017 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,20 €** (z przesyłką **4,70 €**). RAZEM _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Dotychczas czek (dla „Voix Catholique”) gotówkę

Telegram bez... kompleksów

Nie oszukujmy się, jesteśmy: połącznością mocno zakompleksioną. Czuujemy się zaściankowci i zażyźniali, ba niedorozwinięci... etnicznie. Stąd dłuba to nasze bezkrytyczne, bakwochwalcze wręcz: postrzeganie obcych, lepszych, mądrzejszych, bardziej demokratycznych – kosztem swoich... „dzikusów”. Lubimy się samoponiżać, obnażać i samobiczować, i z za pałem oczekujemy na arenie międzynarodowej protekcyjnego pokłetywania po plecach, i starwiania do kąta i ustawiania w szeregu, przez moźnych tego świata i... Unii Europejskiej, oczywiście. Spejalizują się w tym zwłaszcza nasze „rodzime” i „nowoczesne” środowiska polityczne i wszelkiego postępu ludzkości czy... dekadencji. A z za pałem utwierdzają Nadwiślańców w tym przekonaniu rozmaite zagraniczne gremia autorytetów, komi je w wysokie i grube interesy, barwiąc się kosztem tych, którzy „mieli okazję, żęły siedzieć cicho” i porządkować się, bez mrugnienia. Stąd różne kręjowe, choć niekoniecznie polskie, środowiska epiniotwórcze za wszelką cenę starają się wytręcić i niepiętnować pynny pialnie każde, choćby i w ymaginowane... zdźbło w naszym oku, nie widząc belki w oku różnych obcych braci naszych „starszych” i sąsiadów, i „przyciół”. Nie dajmy się zwariować, nie dajmy się pchnąć do roli „chłopa do bicia”! Nie pozwólmy, żęły w ychowania pod przamj proweniencji i wian ygodności recenzowali polskie wybory: moralne i nasze ra je stanu. Wystarczy tylko uważnie, bez kompleksów, rozrzeć się wokół, po rodzinny, zdezintegrowanej Europei, żęły przypomnieć sobie, parafrazując Różę – a niechj narodowie wżęły postromni znją, iż Polacy nie gęsi...

P.O.

- ZASTANAWIAM SIĘ, CZY NIE PRZEJŚĆ NA ISLAM. MIEŃWIŁA MI SĄSIADKA, ŻE KOBIETY U NICH TO NIE MOGĄ SPRZĄTAĆ, ANI ZMYWAĆ, ANI PRAC, BO TO WSZYSTKO ROBIĄ TAM NIEODWOLNICY...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Bądźcie naszym głosem! – str. 4
- | Drugi pogrzeb Sienkiewicza – str. 8
- | Où il est question de Smolensk – str. 11
- | Straszna śmierć – str. 12
- | Aby zamartwychwstać z Chrystusem – str. 14

Z SATYRYCZNEJ TEKI L. B.

CETA - strachy na Lachy?

Jan Engelgard

Kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa – o wolnym handlu między Unią Europejską a Kanadą (CETA) nie wzbudziła w Polsce prawie żadnych istotnych kontrowersji, przynajmniej wśród polityków obu największych partii i mediów.

Nie było więc sporu, bo Prawo i Sprawiedliwość oraz Platforma Obywatelska były za zawarciem tej umowy.

W świadomości społecznej sam fakt zawierania takiej umowy prawie nie zaistniał. Polakom wciąż serwuje się inne tematy – katastrofa Smoleńska, zagrożenie wojenne (oczywiście ze strony Rosji), komisja ws. afery Amber Gold i ewentualna karna odpowiedzialność Donalda Tuska itp. Tymczasem o tak ważnej umowie jak CETA nic nie było wiadome aż do ostatnich dni.

Gdyby nie protest Polskiego Stronnictwa Ludowego, problem CETA nie zaistniałby w ogóle. Odbyły się co prawda uliczne demonstracje organizowane przez ugrupowania lewicowe, zielonych i... ONR, ale były nieliczne i nie przebiły się do mediów.

Jakie są główne zastrzeżenia tych, którzy są przeciwko tej umowie? Marcin Wojtalik z Instytutu Globalnej Odpowiedzialności za główne zagrożenie uważa zwiększenie możliwości zaskarżania państw narodowych przez wielkie korporacje. Według niego nowa umowa daje „dodatkowe narzędzie wielkim korporacjom, którego nie mają firmy krajowe”. Na inny aspekt sprawy zwraca uwagę PSL i popierające go organizacje rolników. [ciąg dalszy na str. 6](#)

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

Adres: _____

Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____

Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na Głos Katolicki – Voix Catholique 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

PRENUMERATY

PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

XXXIII Niedziela zwykła Rok C

PIERWSZE CZYTANIE

Ml 3, 19-20a

Czytanie z Księgi proroka Malachiasza

«Oto nadchodzi dzień palący jak piec, a wszyscy pyszni i wszyscy czyniący nieprawość będą słomą, więc spali ich ten nadchodzący dzień, mówi Pan Zastępów, tak, że nie pozostawi po nich ani korzenia, ani gałązki. A dla was, czczących moje imię, wszędzie stońce sprawiedliwości i uzdrowienie w jego skrzydłach».

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Pan będzie sądził ludy sprawiedliwie.

DRUGIE CZYTANIE

2 Tes 3, 7-12

Czytanie z 2 Listu św. Pawła Apostoła, do Tesaloniczan

Bracia: Sami wiecie, jak należy nas naśladować, bo nie wzburzaliśmy wśród was niepokoju ani u nikogo nie jedliśmy za darmo chleba, ale pracowaliśmy w trudzie i zmęczeniu, we dnie i w nocy, aby dla nikogo z was nie być ciężarem. Nie żebyśmy nie mieli do tego prawa, lecz po to, aby dać wam samych siebie za przykład do naśladowania. Albowiem, gdy byliśmy u was, nakazywaliśmy wam tak: „Kto nie chce pracować, niech też nie je! Słyszemy, bowiem, że niektórzy wśród was postępują wbrew porządkowi: wcale nie pracują, lecz zajmują się rzeczami niepotrzebnymi. Tym, przeto nakazujemy i napominamy ich w Panu Jezusie Chrystusie, aby pracując ze spokojem, własny chleb jedli.

EWANGELIA

Łk 21, 5-19

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Gdy niektórzy mówili o świątyni, że jest przyozdobiona pięknymi kamieniami i darami, Jezus powiedział: «Przyjdzie czas, kiedy z tego, na co patrzycie, nie zostanie kamień na kamieniu, który by nie był zwalony». Zapytali Go: «Nauczycielu, kiedy

to nastąpi? I jaki będzie znak, gdy to się dzieć zacznie?» Jezus odpowiedział: «Strzeżcie się, żeby was nie zwiedziono. Wielu, bowiem przyjdzie pod moim imieniem i będą mówić: „To ja jestem” oraz: „Nadszedł czas”. Nie podążajcie za nimi! I nie trwóźcie się, gdy posłyszycie o wojnach i przewrotach. To najpierw „musi się stać”, ale nie zaraz nastąpi koniec». Wtedy mówił do nich: «Powstanie naród przeciw narodowi” i królestwo przeciw królestwu. Wystąpią silne trzęsienia ziemi, a miejscami głód i zaraza; ukażą się straszne zjawiska i wielkie znaki na niebie. Lecz przed tym wszystkim podniosą na was ręce i będą was prześladować. Wydadzą was do synagog i do więzień oraz z powodu mojego imienia wlec was będą przed królów i namiestników. Będzie to dla was sposobność do składania świadectwa. Postanówcie sobie w sercu nie obmyślać naprzód swej obrony. Ja, bowiem dam wam wymowę i mądrość, której żaden z waszych prześladowców nie będzie mógł się oprzeć ani sprzeciwić. A wydawać was będą nawet rodzice i bracia, krewni i przyjaciele i niektórych z was o śmierć przyprawią. I z powodu mojego imienia będziecie w nienawiści u wszystkich. Ale włos z głowy wam nie spadnie. Przez swoją wytrwałość ocalicie wasze życie».

Bądźcie naszym głosem!

W kolejnym Dniu Solidarności z Kościołem Prześladowanym, w tym roku poświęconym naszym Siostram i Braciom z Iraku, wsłuchujemy się w słowa Pana skierowane do Jego uczniów. Możemy czuć się przytłoczeni ich aktualnością.

Jeszcze kilka lat temu w Mosulu czy innych miastach Iraku, zamieszkiwanych przez chrześcijan, oglądając przepiękne starożytne ikony, ktoś przypuszczałby, że: „przyjdzie czas, kiedy z tego, na co patrzycie, nie zostanie kamień na kamieniu, który by nie był zwalony”.

Dzisiaj ci, którzy wypędzili chrześcijan i jazydów, aby ich jeszcze upokorzyć, pokazują w Internecie spalone starożytne świątynie, nadpalone lub przebite kulami ikony, które od wieków wisiały w ich świątyniach (...). Tego wszystkiego w realny sposób doświadczają nasi bracia w wierze (...). Jak nie przypomnieć bólu osób, które jeszcze niedawno były sąsiadami i przyjaciółmi, a dzisiaj patrzą, jak ich dorobek życia zabierany jest przez dawnych, wydawałoby się przyjaciół, muzułmanów, gdyż pozwala na to Państwo Islamskie?!

Gdy wspomnimy ból matek patrzą-

cych na pohańbione ciała swoich kilku lub kilkunastoletnich synów i córek, to jak nie wołać z nimi o sprawiedliwość?! Jak nie krzyżeć do Boga o miłosierdzie i opamiętanie dla oprawców?! Przywołując obraz 21 Koptów w Libii, którym podcięto gardła, widzimy obraz tego, co dzieje się na całym Bliskim Wschodzie. Te straszne obrazy stawiają pytanie o kres. Co musi się jeszcze wydarzyć, aby Ci, którzy mogą zakończyć ten straszny terror, przeszli od słów do czynów?!(...).

Dramat chrześcijan na Bliskim Wschodzie

(...) Dzisiaj ten Kościół stoi przed zagrożeniem wymazania go z jego ojczyzny, którą jest Irak. Tamtejsi biskupi, kapłani i wierni proszą nas: „bądźcie naszym głosem!”

W sierpniu 2014 r. otrzymaliśmy dramatyczny apel abp Kaso, który pisał do nas: „To, co się stało, jest straszne i przerażające,

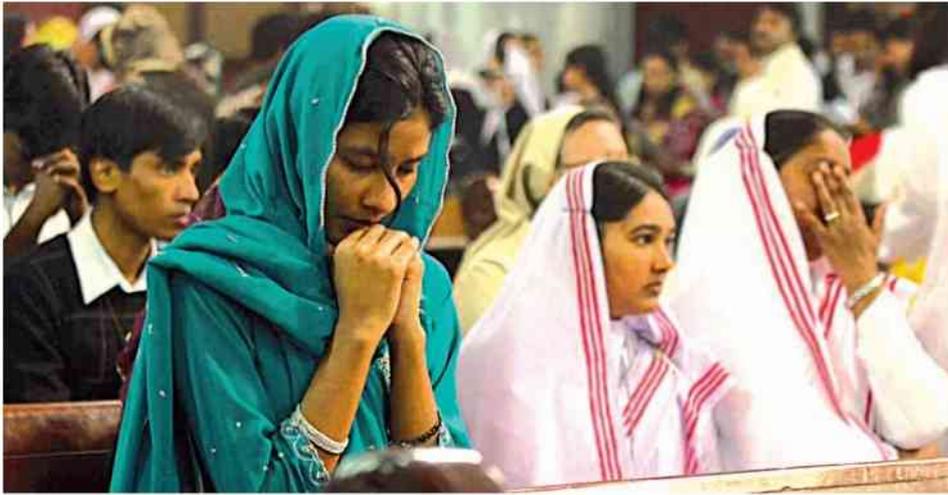
dlatego potrzebujemy pilnego i skutecznego międzynarodowego wsparcia wszystkich ludzi dobrej woli, by uratować przed zagładą chrześcijan i jazydów, tworzących od początku społeczeństwo Iraku. Wiemy, że milczenie i bierność będzie zachętą dla fundamentalistów ISIS do popełnienia kolejnych zbrodni! Pytanie brzmi, kto będzie następnym?!”(...).

Jednej sierpniowej nocy 2014 r. wypędzono 120 tys. chrześcijan z Mosulu i okolicznych miejscowości. Jak pisali do nas biskupi i księża „tylko w Erbilu rano musieliśmy się zaopiekować 35 tys. uchodźców? Wystraszeni, mający ze sobą tylko to, co mogli unieść. Pomimo wcześniejszych obietnic, że będą pozostawieni w spokoju terroryści islamscy zmienili zdanie. Postawiono ich przed wyborem przejście na islam, płacenie specjalnego podatku dla „niewiernych” – dzisiaj. Miesięcznie nakazano im płacić 4 tys. dolarów USD od głowy chrześcijanina! W Iraku, jeśli ktoś ma pracę, to zarobki są podobne do naszych lub niższe!

To, co wydaje się nam niemożliwym jest udziałem tysięcy naszych siostr i braci w Iraku w Syrii i wielu innych miejscach.

Sytuacja chrześcijan w Iraku

Już po raz ósmy w drugą niedzielę listy pada w Kościele w Polsce będziemy obchodzić „Dzień Solidarności z Kościołem Prześladowanym”. Dzień ten poprzedza Episkopat Polski, a Cjciec Święty w poprzednich latach podczas modlitwy „Anioł Pański” zwracał się do Polaków zachęcał do wsparcia naszej jak, ji.

Z względu na dramatyczną sytuację podobnie jak miało to miejsce w 2010 dzień ten ponownie będzie poświęcony sytuacji chrześcijan w Iraku. Od czasu upadku reżimu Saddama Husajna w wyniku interwencji wojsk koalicyjnych w Iraku w 2003 roku sytuacja w tym kraju jest wciąż dramatyczna, a rząd nie jest w stanie zagwarantować swoim obywatelom bezpieczeństwa.

Irak stał się symbolem wojny z chrześcijanami. Rozlała się ona na cały Bliski Wschód. Na przemoc ze strony fundamentalistów narażeni są członkowie mniejszości etnicznych i religijnych. Konflikt wyznaniowy i przelew

krwi w walkach między wyznawcami islamu trwają nieprzerwanie od 1400 lat. Do zamachów dochodzi zwłaszcza podczas muzułmańskich świąt religijnych ze strony sunnitów i szyitów walczących między sobą o władzę. Mimo, że liczba aktów terroru w porównaniu z pierwszymi latami wojny nieco spadła, końca przemocy w Iraku nadal nie widać.

Szczególnym „celem” są chrześcijanie, których liczba w ciągu ostatnich dziesięciu lat zmniejszyła się z 1,4 mln do mniej niż 275 000. Chrześcijanie doświadczają ciągłych prób islamizacji irackiego społeczeństwa. Wiele organizacji muzułmańskich domaga

się od nich płacenia islamskiego podatku dla innowierców, tzw. „dżizji”, oraz usiłuje narzucić chrześcijańskim kobietom rygorystyczne przepisy dotyczące sposobu ubierania się. Liczni, wysocy rangą duchowni muzułmańscy, domagają się ścisłego oddzielenia kobiet od mężczyzn na uczelniach. Wydział muzyki na uniwersytecie w Bagdadzie zamknięto, ponieważ uznano, że gra na instrumentach muzycznych jest nie do pogodzenia z fundamentalistyczną interpretacją szariatu.

Ponieważ iraccy chrześcijanie wciąż obawiają się o własne życie, nieprzerwanie trwa ich exodus z ojczyzny. Opuszczają oni swój kraj udając się do sąsiedniej Jordanii czy Libanu. Niektórzy z nich przenieśli się także do Kurdystanu, gdzie ich liczba wzrosła z 30 000 w 2003 r. do 100 000. Żyją tam w katastrofalnych warunkach, oczekując na zakończenie konfliktu lub na wizę do państw zachodnich.

Jak stwierdził katolicki arcybiskup Mosulu obrządku syryjskiego Georges Casmoussa, „80 % młodych ludzi zamierza opuścić kraj lub o tym marzy?”. Biskup pomocniczy Shlemon Warduni z katolickiego patriarchatu chaldejskiego w Bagdadzie dodaje: „Emigracja niszczy naszą kulturę, naszą historię, naszą wiarę i życie członków naszych wspólnot. To groźna choroba zakaźna, której nie jesteśmy w stanie zaradzić”. Nikt nie potrafi przewidzieć, co w najbliższej przyszłości stanie się z ziemią uznawaną za kolebkę chrześcijaństwa i z jej rdzennymi mieszkańcami w Iraku, ale naszą modlitwą i wsparciem materialnym możemy im pomóc przetrwać i zachować nadzieję na lepsze jutro. □

opr. Pomoc Kościołowi w Potrzebie

Tego typu dramatycznych historii słyszeliśmy wiele. Ks. Douglas al Bazi, który był porwany i 9 dni przetrzymywany przez terrorystów opowiadał swoją historię. Przez 5 dni nie dawano mu nic do picia. Miał skrepowane ręce i zawiązane oczy. Bawiono się przystawiając mu do skroni pistolet i naciskając spust – nigdy nie wiadomo czy naładowany! Wybito mu zęby i potamano kości młotkiem. Kiedy go torturowano to na cały regulator był nastawiony program telewizyjny, w którym czytano wersety Koranu, aby sąsiedzi nie słyszeli ewentualnych krzyków ofiary i myśleli jak pobożnych mają sąsiadów, którzy cały czas słuchają Koranu? Przestrzegał nas mocno przed naiwnością w stosunku do radykalnego Islamu: „Ja urodziłem się i wychowałem wśród muzułmanów. Język arabski i Koran znam lepiej niż jeden wyznawca Islamu. I mówię z pełną odpowiedzialnością, nie jest możliwe dla chrześcijanina spokojne życie wśród nich. Na przestrzeni ostatnich 100 lat mieliśmy 8 fal prześladowań. W Iraku mamy dużo ropy, ale zanim dokopiecie się do ropy to przejdziecie przez wiele warstw krwi zamordowanych chrześcijan!”.

Co zrobić?

Jedno jest pewnym, nie możemy sobie pozwolić na luksus milczenia! Poprawność polityczna powinna nam być postawa obcą. Milczenie spowodowało już dramatyczne skutki. Jest powszechnie znanym faktem, że w ostatnich 30-tu latach 50% chrześcijan opuściło Bliski Wschód. Trzeba stwierdzić, że opuścili oni definitywnie swoją ojczyznę. Chrześcijanie mają ogromny wpływ na kształtowanie sytuacji na całym Półwyspie Arabskim oraz w krajach Bliskiego Wschodu, gdzie są obecni, jako pracownicy najemni. Syryjski patriarcha Ignace Youssef III Younan zwrócił się do nas z gorącym apelem, aby UE nie zapomniała o podstawowych prawach człowieka, do których należy wolność religijna. Tłumaczy on, że chrześcijanie na Bliskim Wschodzie nie żądają żadnych przywilejów, a pragną jedynie mieć takie same prawa jak inni mieszkańcy tego rejonu" (...).

Te same radykalne grupy muzułmańskie, które domagają się na terenie Europy coraz to nowych meczetów, w krajach takich jak Arabia Saudyjska, Iran oraz wielu innych, nie dopuszczają do wyznawania religii, innej niż islam i wkładają wiele wysiłku w to, aby

wymazać istniejące jeszcze ślady życia chrześcijan na tych terenach(...).

Na zakończenie tej smutnej refleksji pragnę wyrazić mój najgłębszy szacunek dla Was wszystkich. Chcę zapewnić, że Kościół w Polsce od wielu lat wyraża swoją solidarność z cierpiącymi z powodu imienia Chrystusa. Tysiące kontenerów, w których mieszkają uchodźcy w Iraku, szkoły, w których uczą się irackie dzieci, szpitale i wiele innych dzieł pomocy to Wasze dzieło!

To dar Waszego Serca przekazany za naszym pośrednictwem. To Wasza modlitwa i solidarność okazana przez wsparcie materialną dają prześladowanym nadzieję! I za to Wam dziękuję. □

ks. prof. dr hab. Waldemar Cisto

CETA – strachy na Lachy?

ciąg dalszy ze str. 3

Ich stanowisko zostało poparte przez organizacje rolnicze z Węgier, Czech i Słowacji. „Polska, czeska, węgierska i słowacka Izba rolnicza kategorycznie sprzeciwiają się wstąpieniu w życie umowy CETA o wolnym handlu Unii Europejskiej z Kanadą. Przedstawiciele rolników podkreślają, że w UE wymagane są wyższe standardy produkcji niż w Ameryce Północnej” – napisali na swoich stronach internetowych ludowcy. Wedle nich powodem sprzeciwu jest „inne podejście do GMO (Organizmy modyfikowane genetycznie) oraz do stosowania środków ochrony roślin i pasz w żywieniu zwierząt”. Rolnicy są zaniepokojeni tym, jak otwarcie rynku żywności wpłynie na konkurencyjność polskich i europejskich gospodarstw.

Wątpliwości te bagatelizuje strona rządowa i opozycja (PO i Nowoczesna). Konrad Szymański, wiceminister spraw zagranicznych, wprost oskarżył PSL o „himalaje hipokryzji”. A Jakub Wojnarowski na łamach „Rzeczypospolitej”

napisał: „Europy i Polski nie zaleje tania modyfikowana genetycznie żywność. Kanada jest rzeczywiście jednym z największych na świecie jej producentów, ale umowa nie dopuszcza napływu tej żywności na rynek europejski, w tym polski. Towary kanadyjskie muszą być w pełni zgodne z przepisami europejskimi, umowami zawartymi w ramach WTO, a obie strony umowy mają prawo do wprowadzania nowych norm i przepisów, w tak newralgicznych obszarach jak bezpieczeństwo żywności, ochrona środowiska i konsumentów”.

Być może część obaw związanych z CETA jest przesadna, ale to wina rządu polskiego, który w ogóle unikał jakiegokolwiek debaty na ten temat, nie wiadomo tylko dlaczego – czy żeby nie wywoływać „wilka z lasu”, czy też sam nie miał przekonania do sensowności tej umowy. Pewnie przeważyły tu tzw. imponderabilia, które każą widzieć w CETA krok ku zacieśnieniu wspólnoty atlantyckiej, przez co rozumie się nie tylko NATO, ale także wspólnotę gospodarczą. Z tym byto w ostat-

nich latach mizernie – Europa szła własną drogą jakby obok Ameryki. Kryzys wokół Ukrainy i wzrost retoryki wojennej po obu stronach konfliktu sprawił, że pojawiała się „dziejowa konieczność” zacieśnienia relacji między państwami Zachodu. CETA ma być jednym z elementów tej konsolidacji. To że niejako przy okazji korzystają na tym wielkie korporacje ma dla polskiego rządu mniejsze znaczenie, skoro cały proces ma służyć powstrzy-

Z KRAJU

- Premier Szydło zapowiedziała, że pierwszy projekt ustawy dotyczący programu wsparcia dla kobiet w tzw. trudnej ciąży już trafią pod obrady rządu. Kolejnym krokiem ma być „kompleksowy program rządowy”, ogłoszony do końca roku.
- MSZ Waszczykowski ocenił, że „rozlokowanie na Bałtyku dwóch okrętów rosyjskich, które mogą przenosić broń nuklearną, jest zachowaniem agresywnym i nieodpowiedzialnym”.
- 11 listopada, w 98. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę, PiS zorganizował obchody święta w Krakowie. Mieli tu się pojawić najważniejsi politycy partii, w tym prezes Kaczyński, premier Szydło, jej ministrowie, a także marszałek Sejmu. W Warszawie odbywał się tradycyjny Marsz zorganizowany przez środowiska narodowe i kilka mniejszych wydarzeń, w tym impreza KOD.
- Szef KOD Kijowski okazuje się megalomanem. W wywiadzie stwierdził: „Jestem inwigilowany przez władzę, nie mam dowodów, ale mam pewność”.
- I jeszcze przyczynek do pytania, kto stoi za KOD? Jednym z aktywnych działaczy warszawskiego Komitetu Obrony Demokracji okazał się niejaki Korablin, b. oficer Wojskowych Służb Informacyjnych.
- Przed 11 listopada Facebook usunął profile Marszu Niepodległości, Obozu Narodowo-Wyzwoleńczego i Młodzieży Wszechpolskiej. 5 listopada odbył się z tego powodu protest „Stop cenzurze Facebooka”.
- Schetyna zapowiedział swój udział w marszu organizowanym przez KOD 11 listopada, ale jego zdaniem formuła ruchu wygasa.
- Jeszcze w tym roku do Sejmu trafi projekt zmiany wprowadzonego w 2014 r. systemu zarządzania Armią.
- Prezydent Duda, premier Szydło i Paweł Kukiz są liderami rankingu zaufania październikowego badania CBOS. Największą nieufność budzili

szef MON Macierewicz, prezes PiS Kaczyński i lider PO Schetyna. Prezydentowi ufa 62 proc. badanych, Szydło ma 57% zaufania i wyprzedziła Kukiza (47%).

- Stopa bezrobocia we wrześniu w Polsce wyniosła 8,3% i była najniższa od 25 lat. Najniższa stopa bezrobocia jest w Wielkopolsce – 5%, najwyższa w województwie warmińsko-mazurskim – 13,7%.
- Prezydent Duda odebrał honorowe obywatelstwo Starego Sącza. Stary Sącz jest miastem rodzinnym ojca prezydenta prof. Jana Dudy, a sam prezydent związany jest z nim od dzieciństwa. Tutaj mieszka też nadal jego rodzina.
- Pierwsza ekshumacja ciał ofiar katastrofy smoleńskiej ma mieć miejsce 14 listopada. Tego dnia ma zostać otwarty sarkofag pary prezydenckiej. Śledczy są obecnie zmuszeni do nadrobienia zaniechań poprzedniej ekipy.
- W Wojskowym Biurze Historycznym odnaleziono unikatowe, zróżnicowane pod względem tematycznym, materiały archiwalne, m.in. Kartotekę Żołnierzy Sowieckich służących w Ludowym Wojsku Polskim. W latach 1943–1968 przez LWP przewinęło się blisko 21 tys. oficerów radzieckich, a po 1956 r. wielu z nich pozostało nad Wisłą. Ciekawy przyczynek potwierdzający tezę, że od 1944 w Polsce działa zupełnie obce narodowi pasożytnicze „plemię”.
- Przeciw układowi o wolnym handlu UE z Kanadą w Polsce są PSL i Kukiz15. Pozostałe partie dostrzegają w CETA raczej korzyści.
- Parlamentarny Zespół na rzecz Polityki i Kultury Prorodzinnej zaapelował do nauczycieli, by zgłaszali swoje szkoly do akcji „Szkola przyjazna rodzinie” i tym samym zabezpieczyli ją przed „homopropagandą”. Taki certyfikat ma obecnie ponad 1050 placówek. Homolobby nadal atakuje szkoly w Polsce, m.in. zaplanowaną na 28 października akcją „Tęczowy piątek”, która miała symbolicznie wspierać nieheteroseksualnych uczniów.

- Za 5 lat mamy wyprodukować polską rakietę zdolną do wynoszenia w kosmos satelitów. Ma to zapewnić współpraca Polskiej Grupy Zbrojeniowej i Politechniki Warszawskiej.
- Niemiecki dziennikarz Roth dotarł do raportu niemieckiego wywiadu BND na temat katastrofy smoleńskiej. Wynikać ma z niego m.in., że informację BND o „wysokiej prawdopodobieństwu zamachu przy użyciu materiałów wybuchowych” potwierdziło „wysokiej rangi źródło wewnątrz polskiej ambasady w K.” – „pułkownik polskiego wywiadu wojskowego”, który „zna bardzo dobrze wewnętrzne życie tej służby”, o imieniu Robert.
- Fanaberie celebrytów. Aktor Zamachowski zażądał usunięcia z anteny programu III Polskiego Radia swojego głosu z dżingli. Ciekawe, czy oddał honorarium?
- Prezydent Warszawy Gronkiewicz-Waltz złożyła wniosek o wznowienie postępowania w sprawie odzyskania kamienicy przy Noakowskiego 16, m.in. przez jej męża. Szkoda, że po 10 latach.
- Głupota tygodnia: rzecznik PO Grabiec stwierdził, że „Dochodzi do zaszczucia prezydent, jak w przypadku Barbary Bliudy”.
- Przed Sądem Okręgowym w Białymstoku rozpoczął się proces czterech Czeczenów, oskarżonych o wspieranie tzw. Państwa Islamskiego. Wg prokuratury, oskarżeni m.in. gromadzili pieniądze na potrzeby działań o charakterze terrorystycznym i kupowali w Polsce sprzęt paramilitarny.
- Wydawca „Gazety Wyborczej” Agora sprzeda siedzibę w Łodzi za 9,7 mln zł i przeprowadza częściowe zwolnienia. Nakład spada, a „zakręcenie” państwowego kurka z doptywem reklam pokazuje rzeczywistą kondycję organu Michnika.
- Na Ukrainie odwołują projekcję filmu „Wotyń”, a w Berlinie odwołano projekcję „Smoleńska” w kinie Delphi ze względu na... „obawy o bezpieczeństwo publiczności”. □

maniu „agresywnej Rosji”. To jest w moim przekonaniu główny powód milczenia Warszawy na temat CETA i udzielenie pełnego poparcia dla ratyfikacji tej umowy, mimo ogromnej wstrzeźliwości sporej części elektoratu partii rządzącej wobec tego aktu. Od wielu lat Warszawa akceptuje wszystko, co w jej przekonaniu wymierzone jest przeciwko Rosji. Dodatkowym argumentem na rzecz tej filozofii myślenia jest to, że PSL – jedyna partia w parlamencie, która jest przeciwko CETA – opowiada się za zniesieniem sankcji wobec Rosji, gdyż uderzają one w interesy polskich rolników. A już ten sam fakt sprawia, że zarówno PiS, jak i PO patrzą na to podejrzliwie. Nie jest to jednak sytuacja normalna, gdyż zasada, że co jest wymierzone przeciwko Rosji automatycznie jest dobre dla Polski – nie zawsze odpowiada prawdzie. Polscy rolnicy i przedsiębiorcy, którzy padli już nie raz ofiarą takiej polityki wiedzą o tym aż nazbyt dobrze. Istnieją wśród nich wielkie obawy, że tak będzie i tym razem. □

Jan Engelgard

Piwo z Polski zalewa Europę

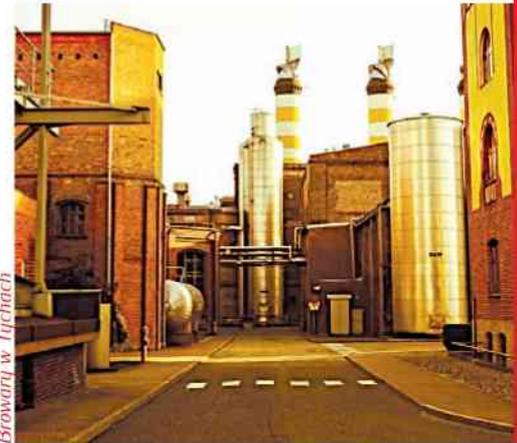
Mamy nowy hit eksportowy?

Produkty pochodzące z naszych browarów zdetronizowały wódkę, która była dotychczas największym hitem eksportowym – podaje „Dziennik Gazeta Prawna”.

W ubiegłym roku z polskich browarów wyeksportowano piwo za 170,6 mln euro. To o 19,8 procent więcej niż w poprzednim roku – wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego. Za granicę wyjechało 8 proc. całej krajowej produkcji, podczas gdy w roku wejścia Polski do UE sprzedaliśmy poza krajem zaledwie 2 proc.

Przyczyn jest kilka. „Ulubione napoje wędrują za rodakami opuszczającymi nasz kraj w poszukiwaniu pracy” – wyjaśnia Danuta Gut, dyrektor Związku Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego Browary Polskie i dodaje, że do wzrostu eksportu piwa przyczynia się także stara emigracja, głównie w USA i Kanadzie.

Nasz złocisty trunek konsumują za

granicą nie tylko Polacy. Rozsmakowali się w nim także cudzoziemcy, nawet ci bardzo wymagający, z długimi tradycjami w piwowarstwie. Największym odbiorcą polskiego piwa jest Holandia. Drugie miejsce zajmują Niemcy, a trzecie – Wielka Brytania. □

W.R.

ZE ŚWIATA

- Papież Franciszek odwiedził Szwecję i wziął udział w luterkańsko-katolickich obchodach 500-lecia reformacji. Na lotnisku w Malmoe witał go premier Löfven.
- Papież wyraził bliskie z mieszkańcami środkowych Włoch, dotkniętymi przez kolejne trzęsienie ziemi. Ofiar nie było, ale zniszczeniu legło wiele domów. Zawałła się Bazylika św. Benedykta w Nursji, patrona Europy.
- Ze względu na obecną sytuację geopolityczną Litwa powinna poprawić i wzmocnić stosunki z Polską – oświadczył Karbauskis, szef Litewskiego Związku Chłopów i Zielonych, który wygrał wybory (54 mandaty w 141-osobowym Sejmie). Jego zdaniem należy także zmienić sposób rozmowy z Polską.
- Węgierskie MSZ wezwało ambasadora Rosji w związku z pogardliwymi uwagami w państwowych mediach rosyjskich o rewolucji węgierskiej 1956 r. Potowa Rosjan uznaje, że ZSSR postąpił słusznie, decydując się na szturm Budapesztu i strumienie powstania. Jednocześnie aż 57% Rosjan przyznało, że nic o tej rewolucji nie wie.
- Konserwatywna Partia Niepodległości wygrała przedterminowe wybory parlamentarne, które odbyły się na Islandii, uzyskując 30,6% głosów, Zielona Lewica 16%, a faworyzowana przez sondaże – Partia Piratów uplasowała się na trzecim miejscu, zdobywając 13,3% głosów.
- Opór Walonii został przelamany i z opóźnieniem, ale jednak odbył się w Brukseli szczyt UE-Kanada, w trakcie którego podpisano umowę handlową CETA. Umowa CETA (ang. Comprehensive Economic and Trade Agreement) zniesie niemal 99 proc. ceł w handlu między Unią a Kanadą, zlikwiduje większość barier pozataryfowych oraz zliberalizuje handel usługami między UE a Kanadą. Tworzy też m.in. ramy dla ułatwienia wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych. Wątpliwości budzi poten-

cjalne otwarcie się na żywność modyfikowaną genetycznie i oddanie w sporach kompetencji państw trybunałom arbitrażowym.

- Po 10 miesiącach tymczasowości, lider centrowej Partii Ludowej Rajoy został wybrany przez Kongres Deputowanych na szefa mniejszościowego rządu Hiszpanii.
- Premier Węgier Orbán zagroził, że pozwie Komisję Europejską, jeśli ta nie zrezygnuje z narzuconia obowiązkowych kwot osiedlania uchodźców.
- Premier Włoch Renzi podczas wiecu w Rzymie znów skrytykował szefa rządu Węgier Orbana oraz wszystkie kraje Europy Środkowej, które nie chcą przyjąć migrantów. Renzi zagroził też kilkakrotnie wetem wobec budżetu UE dla krajów Europy Środkowo-Wschodniej, które nie chcą przyjąć uchodźców w ramach unijnego planu ich relokacji.
- Rządząca partia Gruzińskie Marzenie – Demokratyczna Gruzja wygrała drugą turę wyborów parlamentarnych, uzyskując 48 z 50 mandatów, które pozostawały nieobsadzone.
- Rosja nie została wybrana ponownie do Rady Praw Człowieka ONZ z siedzibą w Genewie. Poparcie zyskały natomiast Węgry i Chorwacja. Węgry dostały 144 głosy, Chorwacja – 114, a Rosja – 112.
- Serbia deportowała całą grupę Rosjan podejrzanych o „przygotowywanie terrorystycznych akcji”. Nieoficjalnie mówi się o próbie przewrotu w Czarnogórze.
- Nadia Sawczenko niespodziewanie pojawiła się w rosyjskiej stolicy, by stanąć w obronie więzionych w Rosji Ukraińców. W Moskwie rozpatrywano apelację Ukraińców Karpiuka i Kłycha, którzy znajdują się w więzieniu w Groznym w Czeczenii. Tamtejszy sąd skazał Karpiuka na 20 lat więzienia, a Kłychę na 22,5 roku.
- Gotowość do aktywizacji współpracy gospodarczej Polski z Białorusią zadeklarował w wywiadzie dla dziennika „Biełaruś Siegodnia” wicepre-

mier Morawiecki. Gazeta ocenia, że rozpoczął się nowy, lepszy etap współpracy obu krajów.

- Trwający od kilku miesięcy protest Indian z plemienia Siouxów w stanie Dakota Północna w USA przeciw budowie ropociągu grozi siłową konfrontacją. Około 200 protestujących okupowało tam prywatne tereny domagając się przerwania inwestycji.
- Turecki prezydent Erdogan oświadczył, że w parlamencie pojawi się projekt przywrócenia w tym kraju kary śmierci.
- Australijski parlament zajął się zmianami w prawie dotyczącym imigrantów, które mają wprowadzić dożywotni zakaz ubiegania się o wizę Australii dla osób, które przybędą do tego kraju nielegalnie np. na pokładzie łodzi.
- Prezydent Al-Hadi odrzucił proponowany przez ONZ plan pokojowy, mający zakończyć trwający od 2014 r. konflikt w kraju. Wspierani przez Iran szyi rebelianci Huti wystąpili wówczas przeciwko prezydentowi Hadiemu i zajęli znaczne obszary Jemenu, w tym stolicę Sanę.
- Podczas trwającej ofensywy irackich sił – wspieranych przez lotnictwo koalicji międzynarodowej – na kontrolowany przez Państwo Islamskie Mosul zabito już 800-900 dżihadystów.
- Reformę wewnętrzną państwowej agencji drogowej Ukrainy, wprowadzenie reguł transparentności oraz walkę z korupcją – zapowiada b. minister transportu Nowak, który został po szefa Ukrawtoru. W przypadku korupcji, warto zapewnić Ukrainę, że Nowak się na tym zna...
- Środowiska cerkiewne Rosji złożyły skargę na organizatorów Halloween. Wierni, wspierani przez biskupów, żądają, aby prokuratura sprawdziła legalność „Halloween” i aby wprowadzono zakaz organizowania imprez z okazji tego święta, które sięga do pogaństwa i okultyzmu oraz jest sprzeczne z rosyjskimi i chrześcijańskimi tradycjami. □

Opr. B.D.

W stulecie śmierci

Drugi pogrzeb Sienkiewicza

Ostatnie dwa lata swego życia Henryk Sienkiewicz spędził w miejscowości Vevey, nazywanej „perłą szwajcarskiej Rivierą”.

Przybył tu wkrótce po wybuchu I wojny światowej, w październiku 1914 roku, i do śmierci mieszkał w Hotelu du Lac. Mimo wygodnego pokoju i pocztówkowej panoramy za oknem – z ośnieżonymi szczytami Alp i błękitną taflą Jeziora Genewskiego – nie czuł się tu szczęśliwy, ale przecież nie wybrał tego miejsca przypadkowo ani też ze względu na jego walory turystyczne. Przyjechał do Vevey, aby skontaktować się z innym wybitnym Polakiem, Ignacym Paderewskim, któremu wcześniej trzy miasta w Szwajcarii leżące nad Jeziorem Genewskim – Lozanna, Morges i właśnie Vevey – nadały miano honorowego obywatela.

Już niebawem honorowy obywatel Vevey i światowej sławy noblista zaangażowali tu organizację o nazwie Szwajcarski Komitet Generalny Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce. W pracach tego komitetu, znanego także jako Komitet Veveyski, brali również udział m.in. syn Adama Mickiewicza – Władysław, Gabriel Narutowicz i Urszula Ledóchowska. W sumie w latach 1915–1919 Komitet przekazał do Polski 20 milionów franków szwajcarskich. Henryk Sienkiewicz był do śmierci jego prezesem.

Autor „Quo vadis” zmarł nagle na aneuryzm serca 15 listopada 1916 r. Podobno na kilka godzin przed śmiercią proroczo ubolewał, że nie doczeka niepodległej Polski. Wezwany bezzwłocznie Ignacy Paderewski przybył do Hotelu du Lac wraz z zaprzyjaźnionym rzeźbiarzem Franciszkiem Ksawerym Blackiem, który dokonał odlewu pośmiertnej maski pisarza i jego prawej dłoni. Ponieważ z powodu toczącej się wojny były trudności ze sprowadzeniem zwłok Wielkiego

Polaka do Ojczyzny, wspólnie z rodziną Sienkiewicza zdecydowano, że zostanie on pochowany w Vevey.

Wiadomość o zgonie polskiego noblisty odbiła się szerokim echem na całym świecie. Do Vevey nadchodziły depesze kondolencyjne z wielu krajów, telegram nadesłał również papież Benedykt XV.

Pogrzeb Sienkiewicza odbył się 22 listopada w miejscowym kościele Notre Dame i tam go pochowano, ale na klepsydrze, zawiadamiającej o tym wydarzeniu i rozlepianej na kościotach w wielu szwajcarskich miastach, można było przeczytać, że pogrzeb uroczysty odbędzie się w Polsce, gdy okoliczności pozwolą. A na to trzeba było jeszcze poczekać kilka lat.

Dopiero w maju 1924 r., pod patronatem prezydenta RP Stanisława Wojciechowskiego, powołano Komitet Sprowadzenia Zwłok Henryka Sienkiewicza do Kraju, a docelowo do Warszawy, ponieważ to „stolicy odrodzonej Polski należy się honor przyjęcia trumny Sienkiewicza.” Ustalono, że zostanie ona złożona w podziemiach katedry św. Jana.

Po uroczystościach pożegnalnych w Vevey, specjalny pociąg z doczesnymi szczątkami pisarza wyruszył do Polski 21 października 1924 r. Jego trasa wiodła przez Lozannę, Fryburg, Berno, Zurych, Innsbruck, Wiedeń, Linz, czeskie Velenice, Trzeboń, Tabor, Beneszów, Pragę, Kotlin, Pardubice, Ołomuniec, Ostrawę i Piotrowice, gdzie przekroczył granicę czesko-polską. Wszędzie przyjmowany był bardzo uroczysto, trumnę witały miejscowe delegacje, kompanie honorowe, chóry, orkiestry, poczty sztandarowe i tłumy ludzi. Mieszkańcy tych miejscowości, które pociąg mijał bez postoju,

KAROLI & PUSCH

W WARSZAWIE

ustawiali się wzdłuż torów z kwiatami, sztafardami, nocą z pochodniami...

W krajach Europy i obydwu Ameryk odbywała się w tym czasie masa imprez poświęconych pamięci Sienkiewicza. Organizowane były przedstawienia teatralne oparte na jego utworach, sesje naukowe, nabożeństwa w intencji Wielkiego Polaka. Tak było m.in. nad Sekwaną, gdzie uroczystościom sienkiewiczowskim patronował specjalny komitet oraz Towarzystwo France-Pologne. W Kościele Polskim w Paryżu odprawiono nabożeństwo żałobne, podczas którego kazanie wygłosił biskup Baudrillart i ksiądz Szymborski, odczytano wtedy również depeszę od arcybiskupa Paryża Louisa Dubois. Relacje z trasy przejazdu pociągu zamieszczały „Le Figaro”, „La Victorie” i „Le Gaulois”, a w Colmar i w Nancy prelekcje na temat Sienkiewicza wygłosili profesorowie uniwersytetów.

Nad ranem 25 października pociąg z trumną Sienkiewicza przekroczył granicę Polski w Piotrowicach. Powitały go

salwy armatnie i wycie syren fabrycznych, rozdzwoniły się dzwony okolicznych kościołów. Na powrót pisarza do rodzinnej ziemi czekali tu przedstawiciele polskich władz państwowych, świata kultury i nauki oraz najbliższa rodzina. Przemawiał Leopold Staff, który w imieniu organizacji literackich i dziennikarskich oddał hołd ostatniemu z niekoronowanych królów polskich.

Bo też pogrzeb miał Sienkiewicz iście królewski. Dzwon Zygmunta, a za nim dzwony wszystkich krakowskich kościołów i hejnał z wieży Mariackiej oznajmiły całą Polskę, że autor „Potopu” jest z powrotem w Ojczyźnie.

Przez Piotrowice, Dziedzice, Katowice, Częstochowę, Radomsko, Piotrków, Koluszki, Skierniewice i Żyrardów pisarz wracał do Warszawy witany przez nieprzebrane tłumy ludzi, poczty sztandarowe, na trasie pociągu wznoszono mu w hołdzie bramy triumfalne. W uroczystościach na Jasnej Górze, gdzie wystawiono trumnę Sienkiewicza, wzięto udział 150 tys. osób.

25 października o godzinie 23.20 pociąg dotarł wreszcie na Dworzec Główny w Warszawie. Pisarza przywitały tłumy ludzi, przedstawiciele najwyższych władz, armii, wyższych uczelni, środowisk literackich i artystycznych, różnych korporacji i stowarzyszeń. Trumnę, udekorowaną purpurowym sztandarem z Orłem Białym, wystawiono na katafalku, wojsko zaciągnęło przy niej wartę. Przez całą noc i połowę niedzieli 26 października w kierunku Dworca Głównego podążały niezliczone rzesze mieszkańców stolicy i przyjezdnych, którzy chcieli oddać hołd ukochanemu pisarzowi.

Po południu 26 października żałobny orszak wyruszył z dworca w kierunku katedry. Kondukt towarzyszący trumnie był tak długi, że gdy pierwsi jego uczestnicy docierali już na Świętojańską, wielu pozostałych nie wyruszyło nawet jeszcze spod dworca.

Następnego dnia, 27 października o godzinie 10., została odprawiona w katedrze uroczysta Msza św., którą celebrował kardynał Edmund Dalbor. Ksiądz Antoni Szlagowski pożegnał Sienkiewicza, mówiąc m.in. Miasta i ludy, którymi wiedziono trumnę Twoją, wychodziły na spotkanie ze słowem hołdu dla Ciebie i słowem pokoju dla Polski. Szedłeś jak żywy, jak żywy przemawiałeś za Polską, a głos Twój rozbrzmiewał donośnie po świecie całym [...].

Po nabożeństwie trumnę pisarza złożono w specjalnie przygotowanej, podziemnej krypcie katedry, a dokładnie w południe w całym Kraju zapadła dwuminutowa cisza. W ten sposób wszyscy Polacy razem uczcili pamięć autora „Krzyżaków”, który wrócił nad Wisłę ku pokrzepieniu serc. □

Barbara Stettner-Stefańska

Kiedy chłop rodzi dzieci...

Ideologia tzw. „postępu” czyni nad Sekwaną kolejne milowe kroki.

Kończąc swoje rządy lewica chce po sobie pozostawić jak najwięcej ideologicznych zmian, które mają przeobrazić społeczeństwo. Już niedługo „mężczyzna” będzie mógł tam... urodzić dziecko.

17 października w Zgromadzeniu Narodowym odbyło się ostatnie czytanie projektu ustawy o „systemie sprawiedliwości XXI wieku”. Chodzi w nim przede wszystkim o szereg ułatwień administracyjnych, które mają uprościć różne formalności. Łatwiej będzie przedłużyć paszport, zgłosić narodzinę dziecka w tutejszym USC, czy złożyć wniosek o dowód osobisty przez internet. Propozycje rozsądne. Ale jak to już z lewicą bywa, ładne opakowanie służy też przemycaniu treści, które budzą wiele kontrowersji. Chodzi tu przede wszystkim o ułatwienia w zmianie w dokumentach... imienia i płci.

Zmiany imienia nie trzeba będzie już uzasadniać. W przypadku zmiany płci, do tej pory jej poprawienie w dokumentach musiało być poprzedzone dostarczeniem zaświadczenia lekarskiego (badania psychologiczne) i dokumentu o przeprowadzonej operacji medycznej (przynajmniej sterylizacji). Teraz wystarczy ma tylko złożenie deklaracji przed urzędnikiem USC o poczuwaniu się do bycia mężczyzną lub kobietą. Oznacza to w konsekwencji, że osoba będąca fizycznie kobietą może się zarejestrować jako mężczyzna, ale i np. urodzić dziecko. W akcie urodzenia dziecko będzie miało wtedy wpisanych... dwóch ojców.

Proponowane zmiany dotyczą wychodzenia naprzeciw kolejnym postulatam lobby LGTB. Clémence Zamora-Cruz, rzecznik stowarzyszenia Inter-LGBT skomentowała, że „jest to dzień historyczny, wielkie zwycięstwo, które zmieni życie osób transpłciowych”.

Warto tu przypomnieć, że pod koniec XX wieku postulat homoseksualistów ograniczały się do żądania zarejestrowania takich par w ramach konkubinatu. Kiedy postulat ten został spełniony w postaci tzw. PACS (Pakt Cywilnej Solidarności), który dawał niemal takie same prawa jak małżeństwo, przyszły żądania także normalnych cywilnych ślubów. PACS-y zdemolowały w tym czasie tradycyjne małżeństwa, bo ich uproszczone formalności spowodowały, że zaczęli je zawierać po prostu heteroseksualiści, traktując konkubinaty jako rodzaj „małżeństwa na próbę” z tatwymi procedurami np. rozjeżdżania się. Pary homoseksualne, pomimo dużego oporu społecznego, otrzymały w prezencie od socjalistów „małżeństwa dla wszystkich” w roku 2013. Nie zahamowało to jednak rewindykacyjnych żądań tego środowiska. Teraz przyszła pora na adopcję dzieci.

Zmiany w prawie cywilnym przybliżają ten cel. Warto tu przypomnieć, że w październiku odbyła się 250-tysięczna demonstracja w Paryżu przeciw udostępnianiu parom homoseksualnym możliwości posiadania dzieci. Chodzi tu głównie o zabiegi in vitro dla par lesbijskich i wynajmowanie sobie matek-surogatek przez pary męskie. Taki proceder ma już miejsce, ale dokonuje się go za granicą. Poprzednia socjalistyczna minister sprawiedliwości Christiana Taubira (główna projektodawczyni homoślubów) wydała nawet okólnik, który pozwalał taką boczną furtką rejestrować we Francji urodzone za granicą dzieci par jedno płciowych. Kolejnym krokiem może być całkowita legalizacja takich praktyk. Nadzieją są zbliżające się w przyszłym roku... majowe wybory prezydenckie. □

Bogdan Dobosz

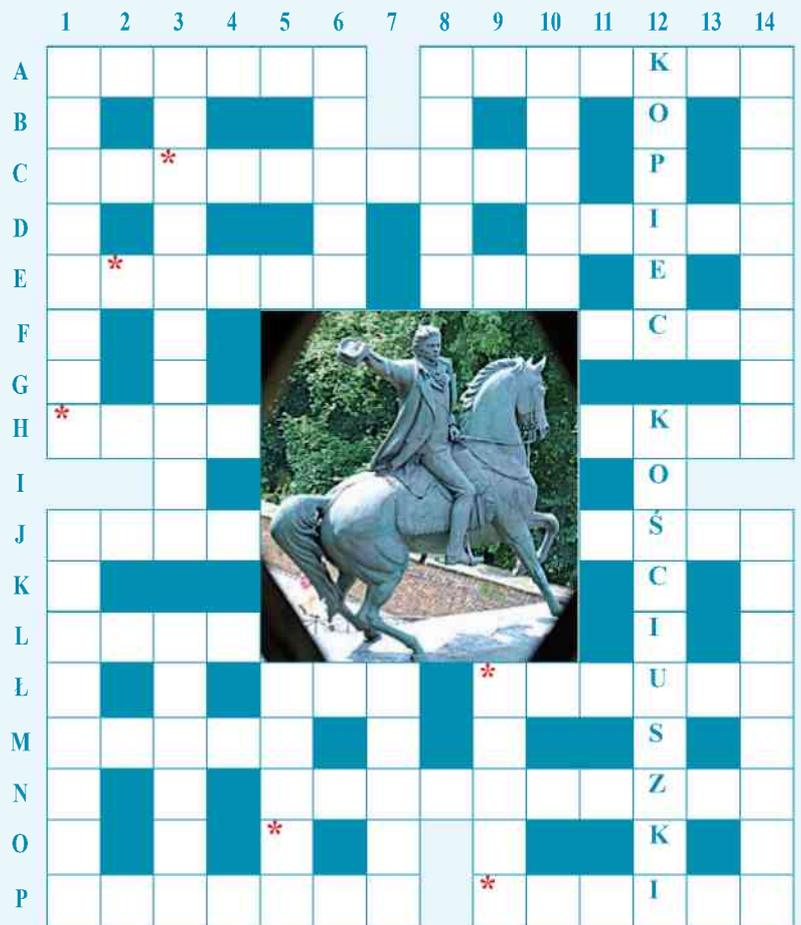
KRZYŻÓWKA Z MIASTEM

PROONUJE: MDZ

Poziomo: A-1. Honorowa asysta sztandaru. A-8. Dawniej: matka męża dla żony. C-1. Zabytkowy budynek znajdujący się w centralnej części krakowskiego Rynku Głównego. D-10. Jon o ładunku ujemnym. E-1. Surowiec otrzymywany z drzew. E-8. Wykastrowany samiec bydła domowego. F-11. Miasto i gmina wiejska w województwie małopolskim, w powiecie myślenickim. H-1. Pieśń operowa. H-11. Śląska gra w karty. J-1. Klub piłkarski z Madrytu. J-11. Mała oś. L-1. Lewy dopływ górnej Wisły. Ł-5. Płynię przez Łódź. Ł-9. Bajorko powstające po intensywnych opadach deszczu. M-1. Uszeregowany spis osób lub rzeczy. N-5. Górna część bramki na boisku. P-1. Twórczyni dzieła. P-9. Duża, na kótkach, ciągnięta przez podróżnego.

Pionowo: 1-A. Dekoracyjna podłoga. 1-J. Odmiana śliwy domowej. 3-A. Naczynie na cukier. 3-L. Operacja taktyczna przeniesienia wojsk na teren przeciwnika. 5-Ł. Silny nacisk. 6-A. Taniec argentyński. 7-Ł. Jednostka monetarna Indii. 8-A. Wykonywanie pieśni lub piosenki. 9-Ł. Roślina drzewiasta niebędąca pnączem. 10-A. Szczyt doskonałości. 14-A. Publikowanie swoich utworów bez podania nazwiska. 14-J. Przedstawicielstwo dyplomatyczne. □

Litery z pól oznaczonych gwiazdką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 32/2016: „Michał Gabriel Rafał”.

Poziomo: Eris, nawata, fordanser, kropka, Angola, Helena, felgi, Sem, Kalif, keks, King, intruz, lasy, kaganek, speleolog, mary, smarkula, lipton, biegi, Pimko, Rock, nieloty, Niemka. **Pionowo:** Irokezi, psi, Niemen, pedagog, lagi, rani, Erie, ING, widok, Issos, lup, elektrolit, Kramer, gamy, kuk, Ankh, szablon, Arek, wola, Lampre, apel, anatom, utani, Serock, Afrykanka. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Wyniki 14 kolejki ekstraklasy: Lech Poznań – Wisła Płock 2:0, Pogoń – Ruch 2:1, Górnik Łęczna – Śląsk Wrocław 0:3, Korona – Legia 2:4, Piast Gliwice – Termalica Nieciecza 2:1, Cracovia – Jagiellonia Białystok 1:3, Arka Gdynia – Lechia Gdańsk 1:1. Lechia na prowadzeniu w tabeli z dorobkiem 29 pkt, wyprzedza Jagiellonię (27) i Termalikę (24). ☺ Puchar Polski. Pierwszy mecz ćwierćfinałowy piłkarskiego PP pomiędzy Lechem Poznań i Wisłą Kraków zakończył się wynikiem 1:1. W pozostałych meczach Drutex Bytów pokonał Arkę Gdynia 2:1, GKS 1962 Jastrzębie-Zdrój uległo Wigrom Suwałki 1:2, Puszcza Niepołomice przegrała 1:2 z Pogonią Szczecin. ☺ Polacy za granicą. Glik zdobył bramkę dla AS Monaco w meczu 11. kolejki piłkarskiej ekstraklasy Francji, w którym jego zespół zremisował z Saint-Etienne 1:1. Po 5 meczach bez gola, Lewandowski zdobył dwie bramki i asystował przy trzeciej w wygranym przez Bayern Monachium 3:1 meczu 9. kolejki ekstraklasy Niemiec z FC Augsburg. Inter Mediolan jest podobno zainteresowany sprowadzeniem Krychowiaka. Obie strony mogłyby sobie pomóc, bo Polak „nie łapie się”

do pierwszego składu Paris-Saint Germain, a Nerazzurri mają spore problemy ze składem. Teodorczyk zdobył dziewięć bramek w sezonie ligi belgijskiej, ale jego Anderlecht przegrał z Waasland-Beveren 1:2.

☺ Wybory szefa PZPN bez niespodzianki. Kandydujący Wojciechowski opuścił salę, kiedy zdecydowano się na głosowanie elektroniczne, a Boniek z miażdżącą przewagą został wybrany na kolejną kadencję. Boniek przez kolejne cztery lata będzie drugi raz prezesem PZPN. Na 115 delegatów, którzy wzięli udział w głosowaniu, 99 opowiedziało się za dotychczasowym prezesem.

☺ Radwańska zakończyła obronę tytułu w tenisowym Masters w Singapurze na półfinale. Przegrała w nim z Kerber 2:6, 1:6. W finale Kerber uległa Słowaczce Cibulkovej 3:6, 4:6. Polka i tak kończy sezon na najwyższym w karierze 3. miejscu listy WTA.

☺ Kubot i brazylijski tenisista Melo pokonali Austriaka Maracha i Francuza Martina 4:6, 6:3, 13-11 w finale turnieju ATP w Wiedniu. Był to 14. w karierze tytuł Polaka w deblu.

☺ Świetny debiut młodej Polki w zawodowym tenisie. 15-letnia Iga Świątek wygrała turniej ITF w Sztokholmie z pulą nagród 10

tys. \$. W finale pokonała Andrei 6:4, 6:3.

☺ Niemiec (Lampre-Merida) ukończył na drugim miejscu dziewięcioetapowy wyścig kolarski na chińskiej wyspie Hajnan. Był to jego ostatni start w sezonie. Zwyciężył Łucenko z Kazachstanu (Astana).

☺ Bereznowska została wicemistrzynią Europy w biegu 24h. W ciągu doby przebiegła... 241 km i 633 metry, osiągając tym samym trzynasty wynik w historii tej dyscypliny. Polki okazały się też najlepsze w klasyfikacji drużynowej.

☺ Hiszpania ukarała kibiców Legii. Otrzymali oni za burdy przed meczem z Realem m.in. po 10 tys.€ kary i zakazy stadionowe w całej Hiszpanii. □

Où il est question de Smolensk

Les informations arrivent en grand nombre.

Le parquet national polonais a annoncé l'exhumation des corps des victimes de la catastrophe de Smolensk pour procéder à des examens, et le cas échéant à des autopsies, dans le but d'étudier les causes de leur mort et celles de l'accident. Il s'agit aussi de vérifier s'il n'y a pas eu d'autres interventions de cadavres ou que certains corps disloqués ne se trouvent pas dans plusieurs tombes. On s'est en effet aperçu que les victimes n'avaient pas toutes été enterrées dans les bonnes sépultures. Neuf exhumations ont déjà été pratiquées depuis la catastrophe et six d'entre elles ne contenaient pas les bonnes dépouilles. Par exemple, dans le cas d'Anna Walentynowicz, l'icône des grèves de Solidarność, son corps avait été interverti avec celui d'une autre femme – l'un était à Gdańsk et l'autre à Varsovie –, et avait même été profané. L'erreur a été réparée, mais les doutes sont encore présents pour les autres victimes. Par ailleurs, il s'agit aussi de vérifier que les cadavres ne comportent pas de preuves qui auraient été négligées et qui pourraient orienter les enquêteurs sur les causes de la catastrophe.

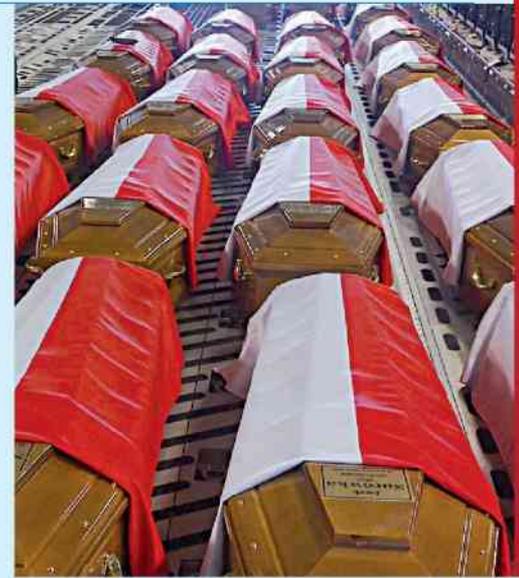
L'annonce de l'exhumation des dépouilles a suscité de fortes émotions chez les familles. D'ores et déjà, certaines d'entre elles ont annoncé qu'elles refusaient que l'on touche à leurs proches. Pourtant, selon la commission d'enquête actuelle, il ne fait aucun doute que les précédents enquêteurs ont fait preuve de négligences. Ainsi, quand les cercueils sont arrivés de Moscou, ils étaient scellés et n'ont pas été ouverts pour que les corps soient examinés en bonne et due forme, comme il se doit après un accident. Il s'agit de corriger toutes les erreurs et tous les manquements afin d'écartier tous les doutes existants.

L'Église catholique polonaise a fait savoir qu'elle n'était pas opposée aux exhumations si cela pouvait aider à parvenir à la vérité et s'il n'y avait pas d'autres moyens pour y arriver, à condition qu'elles soient réalisées dans le respect des personnes. Bien sûr, l'opposition pense qu'il s'agit d'une initiative purement

politique de la part du gouvernement et de sa majorité qui s'efforcent, d'après elle, de prouver par tous les moyens qu'il y a eu un attentat. Il faut rappeler que les négligences et les erreurs se sont produites à l'époque où cette opposition était au pouvoir. C'est donc elle qui les cautionne car elle n'a pas cherché à lever les doutes en faisant toute la lumière sur la catastrophe et la mort des victimes. Lorsque certaines familles, qui voulaient être sûres du contenu des cercueils ou des causes du décès, ont déposé des demandes pour les faire ouvrir et examiner les dépouilles, elles ont été prises pour des psychopathes par le pouvoir d'alors qui a refusé d'accéder à leurs demandes. Si la commission d'enquête actuelle fait correctement son travail, la vérité devrait être découverte un jour. Elle mettra en évidence tout ce qui a été mal fait, ou tout ce qui n'a pas été fait du tout, et où sont les responsabilités. D'où une certaine tension et un certain énervement au sein de l'opposition qui préfère parler de profanation des cadavres ou se moquer des efforts déployés pour arriver à la vérité.

Des journalistes de l'hebdomadaire politique conservateur « wŚwieci » ont eu accès à des documents secrets relatifs aux entretiens au sommet, entre Polonais et Russes, qui ont eu lieu après la catastrophe de Smolensk. Il en ressort que le pouvoir polonais, en 2010, n'a rien fait pour chercher à expliquer ce qui s'est passé le 10 avril – ce dont on se doutait déjà –, et que la catastrophe est passée au second plan des discussions avec la Russie, derrière des sujets moins importants que l'enquête sur les causes du crash de l'avion présidentiel. Et les journalistes de conclure que le pouvoir de l'époque a « abdiqué » devant le Grand Frère, comme au bon vieux temps du communisme, pour ne pas l'« agacer » : « Ils [les dirigeants polonais] n'ont pas osé poser des exigences ou des questions difficiles à la Russie ».

Le quotidien d'opinion conservateur « Gazeta Polska Codziennie » a récemment

publié les copies d'un rapport du service de renseignement extérieur du gouvernement fédéral allemand (Bundesnachrichtendienst, BND) concernant la catastrophe de Smolensk. L'existence de ce rapport avait été révélée par un journaliste allemand, Jürgen Roth, dans un livre publié en 2015. Il vient d'en publier le contenu dans un ouvrage plus récent. Ainsi, le rapport du Service fédéral de renseignement indique qu'« une explication possible de la cause de l'accident du Tu-154 du 10/04/2010 à Smolensk est un très probable attentat à l'explosif, perpétré par le service du FSB de Poltava dirigé par le général Iouri Desinov à Moscou. Cela a été confirmé par une source de haut rang au sein de l'ambassade de Pologne à K. (nom rayé), Robert (nom rayé). » Le FSB, c'est le Service fédéral de sécurité de la Fédération de Russie, successeur du KGB. Plus loin, le rapport indique que « l'ordre de déclencher l'attaque sur le Tu-154 est venu directement de (fonction noircie) T. (nom noirci d'un homme politique polonais de haut rang) à Desinov. Il a été impossible de déterminer où et quand c'est arrivé. » Plus loin encore, on peut lire que « mettre dans l'avion une ou même plusieurs charges de TNT équipées de détonateurs à distance n'aurait pas été possible sans l'implication de forces polonaises. » Tout cela est à considérer avec précaution et demande une vérification extrêmement rigoureuse. □

Wracają do Polski

Gile, zimorodki, szczygły. Ptaki gremialnie przylatują... do Polski na zimę.

Pokonują kilka tysięcy kilometrów, szukając miejsc, gdzie mogą znaleźć pożywienie. Okres zimowy to czas wędrówek ptaków.

Do Polski w tym czasie przylatują te, które na co dzień żyją m.in. na mroźnej Syberii czy w zimnej Skandynawii.

– Wśród nich są m.in. jemiotuszki, zimorodki, gile, szczygły, czy myszotowy – tłumaczy nadleśniczy Zbigniew Gryzto z Nadleśnictwa Nawojowa w Małopolsce. □

Straszna śmierć

Zginęła 1 marca 2011 roku. Mówili: samobójstwo. Dziś śledztwo w sprawie śmierci Jolanty Brzeskiej jest wznowiane.

Czy prawda wyjdzie na jaw?

Skromna, zwykła, choć energiczna kobieta. Mąż, córka. Pasja chodzenia po górach mimo lęku wysokości. Jej rodzina mieszkała w Warszawie, w kamienicy na Nabelaka, od lat 50 ub.w., kiedy to ojciec Brzeskiej otrzymał mieszkanie komunalne. Jednak na początku 2006 r. kamienica została oddana spadkobiercom przedwojennych właścicieli. Z dnia na dzień Brzescy i pozostali lokatorzy dowiedzieli się, że... korzystali ze swoich mieszkań nielegalnie, bo bez umowy najmu. Tymczasem Brzescy podpisali wcześniej umowę z miastem, które administrowało kamienicą. Jednak już w maju 2006 r. pełnomocnik spadkobierców jednostronnie rozwiązał umowę najmu kwaterunkowego i po raz pierwszy podniósł czynsz. Przedstawiciel właścicieli miał powiedzieć Brzeskim wprost, że chodzi po prostu o „wykurzenie” lokatorów i sprzedaż kamienicy po intratnej, mokotowskiej cenie.

Czynsz podnoszono regularnie – do sum astronomicznych, biorąc pod uwagę niskie emerytury Brzeskiej i jej męża. W podobnej sytuacji były dziesiątki rodzin, które z dnia na dzień, aby nie stracić dachu nad głową, musiały płacić krocie za wynajem reprivatyzowanych mieszkań. Rodziny nie płaciły, bo i skąd miały wziąć pieniądze. Dług rósł.

Brzescy wraz z innymi rodzinami w podobnej sytuacji powołali Warszawskie Stowarzyszenie Lokatorów, by wspólnie dochodzić swoich praw i sprawiedliwości. Stowarzyszenie do dziś skupia zagrożone eksmisją osoby zamieszkujące w budynkach zwróconych potomkom dawnych właścicieli.

Jolanta Brzeska za niepłacenie czynszu w pełnej wysokości otrzymała nakaz eksmisji. Wszelkimi sposobami próbowała dochodzić swoich praw, kontaktując się z przedstawicielem właścicieli kamienicy. I walczyła: skupiając wokół siebie ludzi, mówiąc w mediach o sytuacji eksmitowanych osób, uczestnicząc w protestach związanych z realizacją wyroków eksmisyjnych. Prowadziła też rejestr spraw eksmisyjnych, ich postępu i przebiegu. Uczestniczyła w obradach warszawskiej Rady Miasta, domagając się przyjęcia i realizacji postulatów związanych z obroną lokatorów.

– Mama realnie obawiała się o swoje bezpieczeństwo. Pełnomocnik właścicieli kilkakrotnie próbował zająć mamy mieszkanie, a proponowane przez niego sposoby ugody nigdy nie doczekały się realizacji – mówi córka Jolanty Brzeskiej, Magdalena. – Mama (po śmierci ojca mieszkała sama) przeżyła włamanie do mieszkania. A jeszcze gdy tata żył, musieli parkować samochód daleko od domu. Pierścionki – skromniutki, ale będące rodzinną pamiątką, trzymała u mnie...

Straszna śmierć

Kiedy 1 marca 2011 r. Jolanta Brzeska wyszła z domu i nie wróciła, córka zgłosiła jej zaginięcie. Niemał jednocześnie w odległym (!) Lesie Kabackim odnaleziono zwęglone zwłoki. Po badaniach

DNA okazało się, że ciało należało do Jolanty Brzeskiej. Co się stało? Przez jakiś czas do opinii publicznej docierały informacje, że śledczy podejrzewają... samobójstwo. Samospalenie.

– Nawet przez chwilę nie brałam takiej możliwości pod uwagę. To było absurdalne od samego początku. Mama jeszcze dzień przed śmiercią miała konkretne plany, choćby zasadzenia kwiatków na grobie taty – opowiada córka Brzeskiej. – Potem, w toku śledztwa, hipoteza samospalenia została wykluczona przez biegłych.

Ostatecznie jednak śledztwo umorzono w kwietniu 2013 r. Dopiero w sierpniu br. nowy minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro zapowiedział wznowienie śledztwa w sprawie zabójstwa Jolanty Brzeskiej. Sprawą ma się zająć prokuratura spoza Warszawy. Wszczęto też postępowanie wobec prokuratorów prowadzących wcześniejsze śledztwo „za rażące braki i zaniechania na pierwszym etapie śledztwa związanego z wyjaśnieniem okoliczności tragicznej śmierci Jolanty Brzeskiej”.

– Są pewne nowe ustalenia, które umacniają nas w przekonaniu, że mieliśmy tutaj do czynienia z zabójstwem i godną ukarania bezradnością prokuratury – mówi Ziobro dziennikarzem. – Sprawa jest niezwykle trudna z uwagi na to, że istotną część dowodów, o których wiemy, została zniszczona.

Prokurator generalny zarzucił pierwszemu śledztwu m.in. przyjęcie błędnej kwalifikacji czynu, brak planu śledztwa, zaangażowanie niedoświadczonych prokuratorów i funkcjonariuszy, niedokładne oględziny na miejscu znalezienia zwłok.

Jak mówił min. Ziobro dla Telewizji Trwam: „Pozwolono licznym dowodom zniknąć z powierzchni ziemi. Mamy podejrzenie, kto dopuścił się zabójstwa, mamy nowe dowody, ale podejrzenia nie mogą zastąpić twardych dowodów, które w sposób stuprocentowy przekonają sąd”...

Nadzieje na prawdę

Janusz Baranek, jeden z bliskich współpracowników Jolanty Brzeskiej ze Stowarzyszenia, na pytanie, czy ma nadzieję na dotarcie do prawdy, odpowiada: – Nadzieję mamy od pięciu lat. Liczymy, że coś się wyjaśni. My, jako przyjaciele i znajomi ze Stowarzyszenia, mamy swoje spojrzenie na sprawę. Jesteśmy przekonani co do tego, kto się przyczynił do śmierci Joli. Być może nie własnymi rękoma... – mówi Baranek. – Do tej pory dochodzenie wyglądało fatalnie. Byliśmy zaszokowani, że najpierw prokuratura przyjęła opcję samobójstwa, gdy nie było cienia takiej możliwości. Ale jeśli teraz śledztwo będzie prowadzone uczciwie i profesjonalnie, może uda się dojść do prawdy. Pozwoli to być może na odzyskanie spokoju, nie tylko bliskim Jolanty...

Magdalena Brzeska po tym, co przeszła, ma nawet do obecnej sytuacji spory dystans: – Wsadzenie sprawców do więzienia, choć pewnie jest społecznie potrzebne, mamie życia nie wróci. Za jej zabicie tak naprawdę nie ma kary... Oby znalezienie winnych i ich osądzenie pomogło jednak innym pokrzywdzonym. Oczywiście cieszę się, że sprawa ruszyła. Dzięki mojej mamie podjęto temat nadużyć przy reprivatyzacjach mienia w Warszawie. Może obecna sytuacja ochroni też biednych ludzi przed eksmisją...

Magdalena Brzeska dodaje gorzko, że jej mama nie była bohaterką. Walczyła, bo musiała, bo nie chciała poddać się bezprawiu. Poniosła za to straszliwą cenę. Obecnie pani Magdalena mieszka wraz z chorym synem pod Warszawą. Wspiera osoby działające w Stowarzyszeniu, jednak jak mówi – musi przede wszystkim dbać o dziecko. – Niektórzy mają wielką pretensję o to, że nie działam jak mama i nie jeżdżę np. na pikiety przeciwko eksmisjom. Dzieło mojej mamy było wielkie, ale ja mam własne życie. Działam inaczej, na innych polach. Chciałabym jednak, by w Polsce, w stolicy skończyło się bezprawie związane z eksmisjami lokatorów zadłużonych nie z własnej winy. □

Agata Puścikowska (Gość Niedzielny)

Młodość, wiara i rozeznanie powołania

Tak brzmi wybrany przez papieża Franciszka temat synodu biskupów, który odbędzie się jesienią 2018 roku.

To swego rodzaju kontynuacja poprzednich synodów poświęconych małżeństwu i rodzinie. Wszak wiara jest przekazywana przede wszystkim w rodzinach, i to one są pierwszym miejscem rodzenia się powołań. Niestety, trudno zauważyć jakieś ożywienie duszpasterstwa narzeczonych i małżeństw. Mamy za to niepokojący z punktu widzenia jedności Kościoła chaos w sprawie udzielania, czy też nieudzielania, Komunii Świętej rozwiedzionym żyjącym w nowych związkach. Trzeba żywić nadzieję, że nastąpi w tej sprawie jakaś doktrynalna, zgodna z Ewangelią i Tradycją jasność i zajmiemy się głębszym myśleniem oraz konkretnym działaniem na rzecz rodziny. Bo bez zdrowych rodzin nie będzie przekazywania wiary i nie będzie licznych i dobrych powołań. W wielu społeczeństwach dzieje się tak, że rodzice katolicy jako tako angażują się w przygotowanie dzieci do Pierwszej Komunii Świętej. Potem jednak formacja wiary w rodzinach jest bardzo słaba. Nastolatki namawiane są jeszcze do przystąpienia do sakramentu bierzmowania, bo „się przyda, jak trzeba będzie brać ślub kościelny”. Po bierzmowaniu, które teoretycznie powinno być

sakramentem dojrzałości chrześcijańskiej, następuje często oddalenie się od Kościoła i praktyk religijnych. Stąd złośliwa „definicja” bierzmowania jako uroczystego pożegnania się z Kościołem w obecności biskupa. Oczywiście, Duch wieje, kędy chce, i bywa niekiedy tak, że pomimo braku życia wiarą w rodzinie młody człowiek wchodzi na drogę coraz bardziej dojrzałego przeżywania relacji z Bogiem we wspólnocie Kościoła. Z drugiej strony zdarza się, że rodzice są autentycznie wierzący, a dziecko w pewnym momencie oznajmia, że jest ateistą. Nie da się zaprogramować młodego człowieka na dobrego katolika. Zresztą nie ma wiary bez wolności. Nie tak dawno Franciszek spotkał się z uczestnikami konferencji nt. duszpasterstwa powołaniowego. Papież wskazał na trzy elementy ważne dla wzrastania powołań: wyjść, ujrzeć i wezwać. Jezus wychodził ku człowiekowi i bez pośpiechu spoglądał na niego z miłością. Nie przedstawiał długich programów, ale wzywał do pójścia za Nim. „Pójdź za Mną” – powiedział do Mateusza, budząc w nim fascynację odkrycia nowego celu. Oby Kościół oczyszczał się i bardziej przekonująco umiał wskazywać młodym

foto. T. Różycki

Chrystusa jako „drogę, prawdę i życie”.

Myśl: Bez zdrowych rodzin nie będzie przekazywania wiary i nie będzie licznych i dobrych powołań. □

Dariusz Kowalczyk SJ(Gość Niedzielny)

Listopadowe zamyślenia ze Świętymi

ks. Grzegorz Jaśkiewicz

Salwian z Marsylii

Aktualność dzieła Salwiana z Marsylii „De Gubernatione Dei”.

Wielu podręczników do patrologii nie widnieje Salwian z Marsylii, wczesnochrześcijański pisarz. Był to kapłan, który żył w V w. Zastąpił z licznych listów, które adresował do mnichów z Lerynu. Jego jednak głównym dziełem jest „De Gubernatione Dei”, w którym przedstawia tezę, że Boska Opatrzność powołuje niewiernych chrześcijan na kolana.

Można snuć analogię do sytuacji w Europie, do napływu muzułmanów i ich radykalnych poglądów. Wstrząsy, jakie oni dają Europie poprzez terrorizm, przymuszają do refleksji, modlitwy i kultu Bożego. Opatrzność postępuje się różnymi ludźmi i już tak było w historii za jego czasów, że barbarzyńcy odegrali pozytywną rolę w plewieniu dewiacji u rzymskich katolików. To był i jest Boży plan, przez który jesteśmy korygowani, a niewytracani (De gubernatione Dei IV, 10). Pan Bóg okazuje nam dalej łaskawość, choć zasługujemy na śmierć. Gdy rozważymy nasze winy, to On okazuje więcej miłosierdzia niż surowości. Chce nas w ten sposób zreformować. Nam się chce bowiem grzeszyć bezkarnie (por. tamże IV, 11). Jak dalej uczy Salwian, każdy grzech popet-

niony przez chrześcijanina jest niesprawiedliwością wobec Boga (IV, 35). Przestrzega nas przed złym życiem, bo Bóg może ogień podkreślić. Na razie wejdźmy w ogień, który sami rozpaliliśmy. Bardzo praktyczne wskazówki zawiera omawiane dzieło. W nim jest nieodkryta mądrość ludowa, stąd też niniejszy artykuł w formie popularnej stawia sobie za cel zainteresować Czytelników osobą i dziełem Salwiana z Marsylii, który znajduje się w 220 tomie serii Sources Chrétiennes, wydanym w Paryżu w 1975 r.

Jak zauważa jego znawca, T. Kotosowski, te występki Rzymian słusznie ściągnięty na nich sąd Boży i karę, która niszczy niesprawiedliwe, zdemoralizowane i zepsute społeczeństwo, jak również rzeszę zatwardziały grzeszników. Tak przekonywał współczesnych Salwian z Marsylii, aby zmienili sposób życia.

Jest to i dla nas lekcja, bo Bóg mógłby wszystkich nas zgładzić. Należy dostrzec Jego dobroć, a także inaczej spojrzeć, w świetle wiary na barbarzyńców, gdyż oni odznaczają się takimi samymi cechami jak i my (XIV, 65). Cały zabieg twórczy ma inną pedagogikę, mianowicie, Salwian tak

nas zachęca do właściwego życia, abyśmy nie zostali potępieni na wieczność. Trzy cytaty z Pisma św. zostały wplecione w uwieńczenie dzieła. Warto je przytoczyć: „O Panie, jesteś sprawiedliwy i wyrok Twój jest słuszny” (Ps 119, 137); „Bóg nie dozwoli z siebie szydzić. A co człowiek sieje, to i żąć będzie: kto sieje w ciebie swoim, jako plon cięta zbierze zagładę; kto sieje w duchu, jako plon ducha zbierze życie wieczne” (Ga 6, 8) i ostatni z Księgi Jeremiasza: „Odpłaćcie mu stosownie do jego postępków: wszystko, co on czynił, uczynicie i jemu! Albowiem był zuchwały wobec Pana, wobec Świętego Izraela” (Jr 50, 29).

Niech te myśli z końcem roku kalendarzowego i z szybko zbliżającym się adwentem będą pomocą w zrobieniu sobie rachunku sumienia i niech służą rozmyślaniu na temat rzeczy ostatecznych. □

Aby zmartwychwstać z Chrystusem

Instrukcja Ad resurgendum cum Christo, dotycząca pochówku ciał zmarłych oraz przechowywania prochów w przypadku kremacji.

Aby zmartwychwstać z Chrystusem, należy umrzeć z Chrystusem, należy „opuścić nasze ciało i stanąć w obliczu Pana” (2 Kor 5,8).

W instrukcji Piam et constantem z dnia 5 lipca 1963 r., ówczesne Święte Oficjum ustanowiło, by „wiernie dochowywać zwyczaju grzebania ciał wiernych zmarłych”, dodając jednak, że kremacja nie jest „sama w sobie sprzeczna z religią chrześcijańską” i aby nie odmawiano już sakramentów i uroczystości pogrzebowych tym, którzy poprosili o kremację po śmierci, pod warunkiem, że wybór ten nie był poddyktowany wolą „odrzućcia chrześcijańskich dogmatów, albo w duchu sekciarskim, albo też pod wpływem nienawiści wobec religii katolickiej i Kościoła”.

- Owa zmiana dyscypliny kościelnej została później wprowadzona do Kodeksu Prawa Kanonicznego (1983) oraz do Kodeksu Kanonów Kościołów Wschodnich (1990). Tymczasem praktyka kremacji rozpowszechniła się znacząco w dużej liczbie krajów, ale jednocześnie rozpowszechniły się także nowe idee, sprzeczne z wiarą Kościoła. Po dokładnym wysłuchaniu Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych oraz licznych Konferencji Episkopatów i Synodów Biskupich Kościołów Wschodnich, Kongregacja Nauki Wiary uznała za właściwe opublikować nową Instrukcję, w celu potwierdzenia przyczyn doktrynalnych i duszpasterskich, dla których preferuje się pochówek ciał oraz wydać normy dotyczące przechowywania prochów w przypadku kremacji.

Zmartwychwstanie Jezusa jest kulminacyjną prawdą wiary chrześcijańskiej, głoszoną jako zasadnicza część Tajem-

nicy Paschalnej od samych początków chrześcijaństwa: „Przekazałem wam to, co przejąłem: że Chrystus umarł – zgodnie z Pismem – za nasze grzechy, że został pogrzebany, że zmartwychwstał trzeciego dnia, zgodnie z Pismem: i że ukazał się Kefasowi, a potem Dwunastu” (1 Kor 15,3-5). Przez swoją śmierć i zmartwychwstanie, Chrystus uwolnił nas od grzechu i dał nam dostęp do nowego życia: „Jak Chrystus powstał z martwych dzięki chwale Ojca, także i my możemy wkroczyć w nowe życie” (Rz 6,4). Ponadto, Chrystus zmartwychwstały jest początkiem i źródłem naszego przyszłego zmartwychwstania: „Chrystus zmartwychwstał jako pierwszy spośród tych, co pomarli... i jak w Adamie wszyscy umierają, tak też w Chrystusie wszyscy będą ożywieni” (1 Kor 15,20-22). Jeśli prawdą jest, że Chrystus wskrzesił nas „w dniu ostatecznym”, jest również prawdą, pod pewnym względem, że już zmartwychwstałiśmy z Chrystusem. Przez chrzest bowiem jesteśmy zanurzeni w śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa i sakramentalnie do Niego upodobnieni: „jako razem z Nim pogrzebani w chrzcie, w którym też razem zostaliście wskrzeszeni przez wiarę w moc Boga, który Go wskrzesił” (Kol 2,12). Zjednoczeni z Chrystusem przez chrzest, już teraz uczestniczymy w sposób rzeczywisty w życiu Chrystusa zmartwychwstałego (por. Ef 2,6). Dzięki Chrystusowi w chrześcijaństwie śmierć ma znaczenie pozytywne. Kościół w liturgii modli się: „Albowiem życie Twoich wiernych, o Panie, zmienia się, ale się nie kończy, i gdy rozpadnie się dom doczesnej pielgrzymki, znajdując przygotowane w niebie wieczne mieszkanie”.

- Z chwilą śmierci dusza zostaje oddzielona od ciała, ale w zmartwychwstaniu Bóg przywróci niezniszczalne życie naszemu przekształconemu ciału, jednocząc je ponownie z naszą duszą. Również w naszych czasach Kościół wezwany jest do głoszenia wiary w zmartwychwstanie: „Zmartwychwstanie zmarłych jest wiarą chrześcijan: wierząc w nie nimi jesteśmy”.

Idąc za starodawną tradycją chrześcijańską, Kościół usilnie zaleca, by ciała zmarłych chowane były na cmentarzu lub w miejscu świętym.

- We wspomnieniu śmierci, pogrzebania i zmartwychwstania Pana, tajemnicy w świetle której objawia się chrześcijański sens śmierci.

- Pochówek jest przede wszystkim najbardziej odpowiednią formą wyrażenia wiary i nadziei w zmartwychwstanie ciała.

- Kościół, który jak Matka towarzyszył chrześcijaninowi podczas jego ziemskiej pielgrzymki, ofiaruje Ojcu, w Chrystusie, dziecko Jego łaski i powierza ziemi jego

śmiertelne szczątki w nadziei, że zmartwychwstanie w chwale.

- Grzebiąc ciała wiernych zmarłych, Kościół potwierdza wiarę w zmartwychwstanie ciała.

- I zamierza uwydatnić wysoką godność ludzkiego ciała, jako nierozłącznej części osoby, której historię to ciało współdzieli.

- Nie może zatem pozwolić na postawy i obrzędy, które uwzględniają błędne pojęcie śmierci, postrzeganej zarówno jako ostateczne unicestwienie osoby, jak i chwilę jej fuzji z matką naturą lub ze wszechświatem, jako etap w procesie reinkarnacji, lub też jako ostateczne wyzwolenie z „więzienia” ciała. Ponadto pochówek na cmentarzach lub w innych miejscach świętych właściwie odpowiada współczuciu i szacunkowi, jakie należą się ciałom zmarłych wiernych, które przez chrzest stały się świętynią Ducha Świętego i którymi, „jak narzędziami i naczyniami, w sposób święty posłużył się Duch Święty, aby dokonać wielu dobrych dzieł”.

- Sprawiedliwy Tobiasz wychwalany jest za zasługi zdobyte wobec Boga przez to, że grzebał zmarłych.

- A Kościół uważa pochówek zmarłych za dzieło miłosierdzia wobec ciała.

- Na koniec wreszcie pochówek ciał wiernych zmarłych na cmentarzach lub w innych miejscach świętych sprzyja pamięci i modlitwie za zmarłych ze strony rodziny i całej wspólnoty chrześcijańskiej, jak też czczenia męczenników i świętych. Przez pochówek ciał na cmentarzach, w kościołach czy na terenach do tego przystosowanych, tradycja chrześcijańska strzegła wspólnoty między żywymi i umartymi, i przeciwstawiała się tendencji ukrywania lub prywatyzowania wydarzenia śmierci oraz znaczenia, jakie ma ona dla chrześcijan.

Tam, gdzie przyczynty typu higienicznego, ekonomicznego lub społecznego prowadzą do wyboru kremacji – wyboru, który nie może być sprzeczny z jasno wyrażoną wolą zmarłego lub z jego wolą niebezpiecznie domniemaną – Kościół nie dostrzega przyczyn doktrynalnych, by zakazać takiej praktyki, jako że kremacja zwłok nie dotyka duszy i nie uniemożliwia boskiej wszechmocy wskrzeszenia ciała, a więc nie zawiera obiektywnego zaprzeczenia doktryny chrześcijańskiej na temat nieśmiertelności duszy i zmartwychwstania ciała.

- Kościół nadal preferuje pochówek ciał, jako że w ten sposób okazuje się większy szacunek zmarłym; kremacja jednak nie jest zakazana, „chyba że została wybrana z powodów sprzecznych z nauką chrześcijańską”.

- W przypadku braku motywacji sprzecznych z doktryną chrześcijańską, Kościół,

po odprawieniu uroczystości pogrzebowych, towarzyszy w kremacji przez właściwe wskazówki liturgiczne i duszpasterskie, dokładając szczególnej troski, by unikać wszelkiego rodzaju skandalu czy obojętności religijnej.

Kiedy z uzasadnionych przyczyn dokonuje się wyboru kremacji zwłok, prochy zmarłego muszą być przechowywane z zasady w miejscu świętym, czyli na cmentarzu, lub jeśli trzeba w kościele, albo na terenie przeznaczonym na ten cel przez odpowiednie władze kościelne. Od samego początku chrześcijanie pragnęli, by ich zmarli byli obiektem modlitw i wspomnień wspólnoty chrześcijańskiej. Ich groby stawały się miejscami modlitwy, pamięci i zadumy. Zmarli wierni są częścią Kościoła, który wierzy we wspólnotę „tych, którzy pielgrzymują na ziemi, zmarłych, którzy jeszcze oczyszczają się oraz tych, którzy cieszą się już szczęściem nieba; wszyscy łączą się w jeden Kościół”.

- Przechowywanie prochów w miejscu świętym może przyczynić się do zmniejszenia ryzyka odsunięcia zmarłych od modlitwy i pamięci krewnych i wspólnoty chrześcijańskiej. W ten sposób ponadto unika się możliwych sytuacji zapomnienia czy braku szacunku, jakie mogą mieć miejsce przede wszystkim po przeminieciu pierwszego pokolenia, jak również nieodpowiednich czy przesądnych praktyk.

Z wyżej wymienionych powodów przechowywanie prochów w miejscu zamieszkania nie jest dozwolone. Jedynie w przypadku ważnych i wyjątkowych okoliczności, zależnych od uwarunkowań kulturalnych o charakterze lokalnym, Ordynariusz, w porozumieniu z Konferencją Episkopatu lub Synodem Biskupów Kościołów Wschodnich, może udzielić zezwolenia na przechowywanie prochów w miejscu zamieszkania. Prochy jednak nie mogą być rozdzielane między poszczególne ogniska rodzinne i zawsze należy zapewniać im szacunek oraz

odpowiednie warunki przechowywania.

Aby uniknąć wszelkiego rodzaju dwuznaczności o charakterze panteistycznym, naturalistycznym czy nihilistycznym, nie należy zezwalać na rozrzucanie prochów w powietrzu, na ziemi lub w wodzie albo w inny sposób, ani też przetwarzanie kremowanych prochów na pamiątki, biżuterię czy inne przedmioty, pamiętając, że w stosunku do tego typu postępowania nie można brać pod uwagę przyczyn higienicznych, społecznych czy ekonomicznych, które mogą prowadzić do wyboru kremacji.

W przypadku, gdy zmarły notorycznie żądał kremacji i rozrzucenia własnych prochów w naturze z powodów sprzecznych z wiarą chrześcijańską, należy, zgodnie z prawem, odmówić przeprowadzenia uroczystości pogrzebowych.

Ojciec Święty Franciszek zatwierdził niniejszą Instrukcję 18 marca 2016 r. i polecił ją opublikować. □

Gerhard Kard. Müller – prefekt

Katolicyzm w Szwecji

Można dziś mówić o odrodzeniu katolicyzmu w Szwecji, zarówno pod względem liczebnym, jak i kulturowym – uważa ks. Frederik Heiding SJ, szwedzki jezuita i konwertyta z luteranizmu, dyrektor Instytutu Newmana, jedyne go w tym kraju katolickie w tym kraju.

Na kilka dni przed przyjazdem Papieża (31.10), podkreślał on, że oficjalne statystyki nie odzwierciedlają realiów Kościoła. Formalnie katolików jest bowiem nieco ponad sto tysięcy. W rzeczywistości jest ich dużo więcej, ćwierć miliona, w tym wielu konwertytów. Co więcej, katolicyzm wpływa też na luteranizm. Na przestrzeni XX w. luteranie zaakceptowali ikony i ponownie zaczęli czcić Maryję. Katolicyzm jest postrzegany w Szwecji jako religia bardziej solidna pod względem teologii i praktyk.

Zdaniem ks. Heidinga, aby zrozumieć katolicyzm w Szwecji, trzeba znać jego genezę. Reformacja była w tym kraju rewolucją kulturalną, która została przeprowadzona wbrew woli większości mieszkańców.

Za protestantyzmem opowiadały się miasta, podczas gdy wieś była przywiązana do klasztorów, pobożności ludowej, pielgrzymek i sakramentów. Władze potrzebowały dużo czasu, aby to wykorzenić. Wiele elementów katolickich przetrwało w tamtejszym luteranizmie: struktura liturgii, hierarchia czy parafie. Szwecja przeżyła też cztery prokatolickie bunty. Od 1617 r. katolicyzm był karany śmiercią.

Szwedzki jezuita przypomina, że jego ojczyzna bardzo długo była krajem religijnym. Reformacja pozbawiła wiarę chrześcijańską wymiaru cielesnego, zniszczyła tradycje ludowe związane z katolicyzmem, ale skłoniła do czytania Pisma Świętego. Powstało też wiele hymnów, które miały

wielki wpływ na szwedzką kulturę. Sekularyzacja rozpoczęła się już w XIX w., a przybrała na sile w latach 30-tych ubiegłego wieku. W dominującej wówczas ideologii socjaldemokratycznej dla wiary nie było miejsca. Kościół oficjalny został sprowadzony do rangi jednej z usług publicznych, a wiara stopniowo zanikała. W konsekwencji wielu luteranów ma dziś wiarę na wpół laicką, bez grzechu pierworodnego czy zmarłych wstania – dodaje ks. Heiding. □

kb/rv, famille chrétienne

Reduta Dobrego Imienia

Strażnik dobrego imienia Polski roz począł to w sieci.

Reduta Dobrego Imienia wdraża system, który znajduje w internecie przypadki wykorzystywania zwrotów znieważających Polskę i Polaków. O sprawie pisze „Nasz Dziennik”.

Jak czytamy, stworzony przez młodych informatyków system jest oparty na wyszukiwarce Google'a. Narzędzie znajduje przypadki występowania konkretnych sformułowań, na przykład „polski obóz koncentracyjny”, „polskie getto” czy „polskie SS”. Pod tym kątem system przeszukuje strony www, blogi, a także media społecznościowe, takie jak Twitter czy Facebook.

Efektom jego działania są zarchiwizowane pliki, które mogą zostać potem wykorzystane jako dowód w sprawie sądowej. W ciągu ponad miesiąca działania narzędzie wskazało już 200 przypadków potencjalnych znieważań. □

Wspólnota Przymierza Rodzin

O. Krzysztof Ferenc CSSp

Dawno temu, za górami, za lasami, albo tu i teraz, w Polsce i Mi. ji Katolickiej w Paryżu.

Dawno, dawno temu, za górami, za lasami... Tak zaczynają się piękne baśnie. Takimi historiami kształtowane są dziecięce serca. Kiedy te serca dorosną, niejednokrotnie w zderzeniu z rzeczywistością dochodzą do przeświadczenia, że dobro działa się gdzieś tam dawno. Albo jeśli już dzisiaj coś dobrego się dzieje, to na pewno daleko. Takie spojrzenie na Jezusa może mieć też niejeden katolik: Jezus? Ah tak, kiedyś, dawno, 2000 lat temu, gdzieś tam w Ziemi Świętej...

Modlitwa, czasami do północy, zamiast „browaru” i TV w sobotni wieczór

Jest pierwsza sobota miesiąca, godz. 18.30 w parafii polsko-francuskiej ND d'Alfortville, w miasteczku, które może być jak najbardziej ikoną idei multi-kulti, rozpoczyna się Msza święta po polsku. Po niej, adoracja Najświętszego Sakramentu, uwielbienie, głoszenie Słowa Bożego, a następnie indywidualne modlitwy wstawiennicze, m.in. z modlitwą o uzdrowienie.

Co sobota pojawiają się nowe twarze, bywało, że nawet z Holandii, czy z Belgii. Stałym gospodarzem zaś tych spotkań jest formacyjno-modlitewna Wspólnota Przymierza Rodzin, która w ten wieczór oddaje swój czas dla innych. Należałoby się zdumiewać: ale jak to? Po całym tygodniu pracy, często na budowie, albo przy sprzątanju mieszkań, zajmowaniu się dziećmi, domem, zamiast usiąść sobie spokojnie w fotelu i obejrzeć jakieś... kino akcji, ci ludzie zjeżdżają się z różnych stron regionu paryskiego, czasami pokonując kilkadziesiąt kilometrów i spędzają sobotni wieczór w kościele? No tak, dokładnie tak! Mało tego, że jadą do Kościoła na drugi koniec regionu, to jeszcze robią to dla innych. Zgodnie z Katechizmem Kościoła Katolickiego modlą się za innych wstawienniczo, czyli modlitwą prośby – na rzecz drugiego, modlitwą, która nie zna granic (KKK 2647). Ta modlitwa dokonuje się zawsze w kontekście głoszenia Słowa Bożego, które ma formę kerygmatu, głoszenia zapraszającego do odpowiedzi wiary na usłyszane słowo. Modlą się zgodnie z zaproszeniem kard. Ratzingera, zawartym w instrukcji watykańskiej Wielkiego Jubileuszu Roku 2000, Instrukcji na temat modlitw w celu osiągnięcia uzdrowienia pochodzącego od Boga: «Każdy wierny może bez przeszkód zwracać się do Boga w modlitwach o

uzyskanie uzdrowienia. Gdy są one zanoszone w kościele lub w innym świętym miejscu, jest rzeczą stosowną, aby były one prowadzone przez wyświęconego szafarza (Art. 1). Modlą się za pisemną zgodą miejscowego ordynariusza Michała Santier, biskupa diecezji Creteil.

W kościele, z korzyścią, nie na szkodę rodziny

Wspólnota Przymierza Rodzin (WPR), to rodziny, małżeństwa, ale także osoby nie żyjące w małżeństwie. Wspólnota nie ogranicza się do rodzin, natomiast chce w świecie, tu i teraz – a nie dawno temu i za górami, za lasami – tworzyć klimat rodziny, cywilizację miłości, tak zwyczajnie. Wspólnota chce to robić nie ze szkodą dla rodziny, ale dla jej dobra. Jeśli jedno z małżonków chce się prawdziwie zaangażować we Wspólnotę – jako jej członek – drugie musi wyrazić na to pisemną zgodę. Inaczej, może przychodzić na spotkania, ale nie będąc tak naprawdę członkiem WPR. Bywało różnie, dawniej żona motywowała męża, dziś może być tak, że to on ją motywuje.

Jak w tym wszystkim odnajdują się dzieci? Staramy się, tak jak Jezus, brać dzieci na te spotkania i stawiać je w centrum (por. Mk 9,36). Ktoś zapyta, ale jak: w sobotę, po całym tygodniu nauki, do kościoła, do północy? Nie dokładnie tak. Po Mszy świętej, dzieci mają przeróżne zajęcia z wyznaczonymi osobami ze Wspólnoty, nad całością czuwa nasza diakonia powołana do opieki nad dziećmi i młodzieżą. Nie jest to powtórka z katechezy, choć treścią tych spotkań dla dzieci może być czasami także Ewangelia w formie zwyczajnej pogadanki, przygotowywania jasełek czy filmu. Jest też zabawa i świętowanie urodzin, jest modlitwa wstawiennicza za dzieci. A kolejne narodziny, także w małżeństwach 40-latków, są znakiem błogostawieństwa, znakiem nie tylko naszej ufności Bogu, ale także Jego ufności do nas, do małżeństw, które wzrastają w naszej Wspólnotcie a Pan Bóg im „w dzieciach wynagradza” . Zazwyczaj małżeństwa z dziećmi wracają do siebie nawet w trakcie trwającego spotkania, w godzinach rozsądnych, nie o północy. Poza tym, na prośbę proboszcza, w tym roku spotkania będą kończyć się przed 22.

„Klimat rodzinny” we Wspólnotcie nie ogranicza się do zajmowania się dziećmi w trakcie spotkań. Wyrazem wzrostu każdego ze Wspólnoty w łasce u Boga i u ludzi (Łk 2,52) może być fakt,

że nie tylko podzielimy się oplatkiem na hucznie zorganizowanym spotkaniu świątecznym w salkach parafialnych, ale potrafimy się odnaleźć, oczywiście w mniejszych grupach, po domach - przy barszczu z uszkami w Wigilijny Wieczór, przy święconym w Poranek Wielkanocny, czy z wielu innych powodów. Związują się też relacje „rodzinne” między osobami ze Wspólnoty, kiedy to na przykład ktoś zostaje poproszony na ojca czy matkę chrzestną.

W menu dnia, zamiast niedzielnego rosółu i schabowego z kapustą, dokumenty Kościoła

Dokładnie tak! Raz w miesiącu, przeważnie w trzecią niedzielę miesiąca, są spotkania formacyjne. Rozpoczynają się one wspólną agapą o 12.30, także w Alfortville. O 14. rozpoczyna się nietypowy... deser, bo konferencje na tematy biblijne, z duchowości, z Katechizmu Kościoła Katolickiego, z moralności chrześcijańskiej, typowe tematy z zakresu studiów teologicznych. Oczywiście wszystko to można by znaleźć w internecie, ale Wspólnota nie zbuduje się trwając przed ekranem, nawet największego komputera. Nie zbawia też wiedza teologiczna, którą można poznać w inny sposób, nie koniecznie rezygnując z niedzielnego rosółu. Jako WPR, zapraszamy chętnych na tę formację, szczególnie osoby zaangażowane w katechezę w Polskiej Misji Katolickiej. Każdorazową formację kończymy Mszą świętą o godz. 16.30.

Świeccy, wierzący w Zmartwychwstałego Pana i zakonno -diecezjalny duet

Po jednym ze spotkań, podchodzi nowa osoba i pyta się jednej

z grupek stojących na parkingu kościelnym: To jest ksiądz Krzysztof? W odpowiedzi słyszy: Nie, to jest ojciec Krzysztof. Po czym, nie rezygnując, dalej pyta: A ten tam, to ojciec Piotr? Na co słyszy znowu: Nie, to ksiądz Piotr!

Początek Wspólnoty, bierze się z pragnienia wiary kilku osób w Żywego, Zmartwychwstałego Pana, działającego w Kościele dzisiaj i z wiary kapłanów, zarówno zakonnych jak i diecezjalnych. Najpierw w latach 2006 – 2008, jest spontaniczne gromadzenie się kilku osób wokół dwóch Sercanów: ks. Józefa Furzona i ks. Wojciecha Woźniaka. Od roku 2007 rozpoczynają się wyjazdy na rekolekcje do Wspólnoty Przymierza Rodzin Mamre w Polsce. We wrześniu 2011 r., do Paryża na studia doktoranckie, przyjeżdża ks. Łukasz Dyktyński. Rok później, czyli we wrześniu 2012 r., pod jego opieką zawiązuje się Wspólnota formacyjno – biblijna w bardzo gościnnej parafii św. Genowefy. Za zgodą i z błogostawieństwem proboszcza ks. prał. Józefa Musiała, spotkania Wspólnoty odbywają się do tej pory, zwykle w 2 i 4 piątek miesiąca, po Mszy świętej parafialnej o godz. 18. Od grudnia 2013, z parafian Alfortville i za zgodą proboszcza tejże parafii, ks. Sławomira Głodzika, powstaje drugie „ptuło” tej samej Wspólnoty, pod opieką ks. Piotra Wróblewskiego. Od września 2014 opiekunami zostaje duet zakonno – diecezjalny: o Krzysztof Ferenc i ks. Piotr Wróblewski. Pod ich opieką zostaje rozeznane imię, jako Wspólnota Przymierza Rodzin. Dziś WPR spotyka się i modli z wiarą, że Zmartwychwstały żyje, działa i potwierdza znakami głoszone Słowo tu i teraz, w ramach PMK, a tak niedawno temu, za górami, za lasami. □

Rocznicowe uroczystości

38- lecie wyboru Kardynała Włotyły następcą Świętego Piotra oraz 35- lecie powołania Fundacji Jana Pawła II.

W niedzielę 16 października br., w paryskim kościele polskim Wniebowzięcia NMP została odprawiona Msza święta dziękczynna, koncelebrowana przez Metropolitę Łódzkiego Ks. Abpa Marka Jędraszewskiego, w asyście tutejszego proboszcza ks. Pawła Witkowskiego oraz sekretarza Arcybiskupa ks. Karola Litawy.

K. Arcybiskup wygłosił wspaniałe kazanie poświęcone naszemu Ojcu świętemu i przywołując najważniejsze momenty Pontyfikatu Jana-Pawła II, m.in. jego pobyt i przemówienie w Asyżu.

Po Mszy św., księża, pani konsul Beata Ješko, attache wojskowy płk Sławomir Pawlikowski, panowie - Czesław Noster i Florian Zatuski, przeszli przed świątynię, aby złożyć wiązanek kwiatów pod znajdującym się tutaj popiersiem Świętego Jana-Pawła II, odmówić modlitwę oraz zaśpiewać ulubioną pieśń, jeszcze jako kardynała Karola Wojtyły „Barkę”.

Tego samego dnia rano, z lotniska Charles de Gaulle, wyleciała do Rzymu pielgrzymka francuskiego Koła Przyjaciół Fundacji Jana

Pawła II, z panem Henrykiem Rogowskim - były prezes, a obecnie członkiem Rady Fundacji przy Watykanie - na czele. Będą tam odwiedzać miejsca szczególnie bliskie Janowi Pawłowi II, Asyż właśnie, Rawennę, Loreto, Lanciano, San Giovanni Rotondo, gdzie jest pochowany Ojciec Pio, Manopello, gdzie znajduje się Welon św. Weroniki, Mentorella - najstarsze Sanktuarium we Włoszech, dedykowane Najświętszej Marii Pannie oraz oczywiście Rzym, gdzie 22 i 23 października odbywały się główne obchody 35- lecie powołania naszej Fundacji, a Grupa naszych pielgrzymów miała zostać przyjęta przez papieża Franciszka na specjalnej Audyencji, w Sali Klementyńskiej.

Przypomnijmy w tym miejscu, że Fundacja Jana Pawła II udziela pomocy stypendystom ze wschodu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Od 1981 r. skorzystało już ponad tysiąc osób uzyskując magisterium i stopnie doktorskie. □

Fundacja Świętego Jana-Pawła II,
fot. Tadeusz Różycki

Konkurs o Stypendium Muzeum Historii Polski

X edycja Funduszu Stypendialnego

Fundusz Stypendialny finansowany przez Muzeum Historii Polski ma za zadanie wspierać badania naukowe nad

Do 27 listopada br. można składać wnioski o stypendium MHP na projekty promujące za granicą wiedzę o historii Polski.

historią Polski, a także przedsięwzięcia propagujące za granicą wiedzę o dziejach naszego kraju. Oferta stypendialna adresowana jest do cudzoziemców, którzy zajmują się lub chcą się zajmować historią Polski.

Stypendia będą przyznawane zwycięzcom konkursu na najlepszy projekt o charakterze edukacyjnym, popularyzatorskim bądź badawczym. Konkurs rozstrzyga specjalne jury, w skład którego wchodzi wybitni polscy historycy.

Powstałe w oparciu o zgromadzone w czasie trwania stypendium materiały publikowane będą na wybranej przez stypendystę otwartej licencji Creative Commons. Jako państwowa instytucja kultury, Muzeum stara się w ten sposób zapewnić bezpłatny i szeroki dostęp do efektów pracy wspieranej ze środków publicznych.

Więcej informacji można znaleźć na stronie: www.stypendia.muzhp.pl □

Kolejna Msza św. w intencji Ojczyzny...

10 października, co miesiąc, zebraliśmy się w kościele polskim Wniebowzięcia NMP w Paryżu, by modlić się za św. prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego oraz pozostałe ofiary katastrofy smoleńskiej z 10 kwietnia 2010 r. i prosić jednocześnie, za wstawiennictwem Matki Bożej Królowej Polski, o Boże błogosławieństwo dla naszej Ojczyzny Polski.

Mszę św. celebrował proboszcz tutejszej parafii ks. Paweł Witkowski, a uczestniczyły w niej, jak co miesiąc, poczty sztandarowe Stowarzyszenia Obrońców Krzyża, Stowarzyszenia Polskich Kombatantów - Koło Paryż i Solidarność. Modlitwę wiernych czytał pan Stanisław Aloszko - prezes Federacji Polonii Francuskiej. Przy ołtarzu ustawiona też była tradycyjnie dekoracja, m.in. z tablicą, na której umieszczone są fotografie tych co zginęli tragicznie w kwietniu 2010 r.

Eucharystię kończyła modlitwa za dusze zmarłych i odśpiewanie „Boże coś Polskę”.

Kolejna Msza św. - miesięcznica wypadu w listopadzie. □

Maria J. Dzwigata
fot. Tadeusz Różycki

Jesteście ważną częścią naszej społeczności

Dom Polski im. Władysława Sikorskiego w Glasgow otrzymał tysiące wyrazów wsparcia po opublikowaniu zdjęcia bukietu kwiatów, przesłanego kurierem od anonimowego Szkota. „Wszyscy jesteśmy Szkocją” – napisała premier Szkocji Nicola Sturgeon.

Szkocja rozważy wprowadzenie nauki j. polskiego do szkół. Nadawca bukietu dołożył liścik, w którym podziękował Polakom za to, „że są tak ważną częścią naszej społeczności”. „Pomogliście sprawić, że nasze miasto jest

lepszym miejscem i zawsze będzie tutaj bardzo mile widzian” – dodano. Pod liścikiem umieszczono podpis „mieszkańcy Glasgow”.

Po opublikowaniu w mediach społecznościowych zdjęcia i biletu tysiące osób skomentowały przyjacielski gest. Wśród nich była premier Szkocji. Wyrazy poparcia przekazali także między innymi Alyn Smith, poseł Szkockiej Partii Narodowej do PE, a także wielu polityków z parlamentu szkockiego Holyrood i brytyjskiego w londyńskim Westminsterze.

Aldona Karolak z zarządu Domu Polskiego stwierdziła, że to już drugi wyraz sympatii od czasu czerwowego referendum w sprawie wyjścia Wielkiej Brytanii z UE. Wcześniej ktoś przesłał plakat z polskimi lotnikami walczącymi w Bitwie o Anglię z dopiskiem: „Byliście wtedy i jesteście nadal mile widziani”.

W Szkocji mieszka ok. 86 tys. Polaków, którzy są największą mniejszością narodowościami w kraju. □

Zarząd Stowarzyszenia „KRESY” we Francji zaprasza

w niedzielę 20 listopada 2016 o godz. 16.00

do Centrum Dialogu Ks. Pallotynów (Paryż, 23-25, rue Surcouf)

NA AUDIO-WIZUALNĄ KONFERENCJĘ HISTORYCZNĄ.

Prof. Grzegorz Nowik - „Ukraina i Polska – między wrogością i sojuszem.

Próby politycznego ułożenia stosunków z Ukrainą: Piłsudski – Petlura”.

Płk Tadeusz Krząstek - „Upamiętnianie polsko-ukraińskich miejsc wspólnych walk o niepodległość”.

Po wykładach wyświetlony zostanie unikalny film: „Trudne braterstwo”.

Prezentacja dorobku literackiego wykładawców, z możliwością nabycia ich książek.

Więcej informacji – tel: 01 43 03 38 33; 06 62 69 13 83.

Prof. G. Nowik - kierownik Zakładu Analiz Problemów Wschodnich Instytutu Studiów Politycznych PAN, pracownik naukowy Muzeum J. Piłsudskiego, wykładowca Uniwersytetu Kard. Stefana Wyszyńskiego

Płk T. Krząstek Oficer rez. WP, historyk wojen i lotnictwa polskiego - autor książek, scenariuszy i wystaw fotograficznych. Od 2000 r. wykładowca Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego.

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. **02 31 85 23 66** – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. **02 31 78 25 93** – mówimy po francusku
Fax **02 31 34 98 93** | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

1200458

TOUS TRAVAUX DE RÉNOVATION :
enduit, peinture, électricité,
pose de carrelage, de papier peint, etc...

BRICOLAGE

Tél. **06 14 49 78 87**
www.zasonscy.eu

1035686

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

1045

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

1189

✿ INSTALOWANIE SYSTEMÓW KOMPUTEROWYCH

Windows i inne aplikacje. Oczyszczam komputery
z wirusów i innych śmieci.

TEL. 07.61.75.88.36.

1037486

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiem

Przejdź na spotkanie **Anonimowych Alkoholików**

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa
picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą
i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – **alkohol**.

Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exalmans)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych
i przyjaciół alkoholików

Anonimowość jest podstawową za-
sadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!
Tel: **06 08 04 21 13**

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i męż-
czyzn, na życie których wpływa picie
alkoholu członka rodziny lub bliskiej
osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą
wiele uczynić, aby pomóc zarówno so-
bie jak i osobie mającej problem z al-
koholem. **Spotkania odbywają się w**
każdy wtorek o godzinie 20
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu
– metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni
wtorek każdego miesiąca o **godz. 20**

1240071

Spotkanie opłatkowe „Radia Maryja”

Stowarzyszenie Obrońców Krzyża w Paryżu organizuje
21 i 22 stycznia 2017 r. spotkanie opłatkowe „Radia
Maryja”, na które przyjadą goście z radia w Toruniu.

W dniu 21 stycznia spotkanie odbędzie się w salkach para-
fialnych kościoła polskiego Wniebowzięcia NMP (na Con-
corde) w Paryżu – 263 bis, rue Saint Honore. Rozpoczniemy je
Mszą św. o godz. 18.30. Udział w kosztach 15 € od osoby.

Drugie spotkanie odbędzie się 22 stycznia, o godz. 12.30 w
paryskim Domu Kombatanta (I piętro) – 20, rue Legendre (M.:
Villiers lub Malesherbes). Rozpocznie się ono Mszą św. o godz.
11., odprawianą w krypcie kościoła St-Charles de Monceau (22
bis, rue Legendre, obok Domu SPK). Udział w kosztach 35€ od
osoby (z obiadem). Ilość miejsc ograniczona.

Zgłoszenia proszę przysyłać listownie, wraz z czekiem na adres:
Stowarzyszenie Obrońców Krzyża, 221, rue de Belleville, 75019
Paris lub dokonać rezerwacji telefonicznie – p. Maria Jolanta
Dźwigala – 06 12 19 79 13, mail: [stow.obroncowkrzyzaparyz@](mailto:stow.obroncowkrzyzaparyz@hotmail.fr)
hotmail.fr lub p. Helena Skrzypek – 06 95 09 52 86 (10 stycznia
2017). □

Anonimowi Alkoholicy
niedziela, godz. 17:00

spotkania otwarte dla
wszystkich zainteresowanych

GRUPA POLSKOJEZYCZNA
„NIEDZIELNA”

3 Rue Rampal
75019 Paris

Ⓜ 11 2 Belleville

tel. kontaktowe:
0 625 973 095
0 618 916 541

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/słowo; ogłosze-
nia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „ustugi” – do 10
słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie
internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi – 1 € na tydzień („ustugi” – 2 €)! Reklamy (ceny w za-
leżności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz.
9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkcat@club-internet.fr

**LUXSUS - PRZEWÓZ OSÓB
I TOWARÓW DO POLSKI -**
OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20;
(00 48 12) 284 12 50!

Rozliczenia księgowe.
06 62 90 02 39

TRANSPORT:
- wywóz gruzu, - dowóz materiałów,
- przeprowadzki.
Tel. 06 98 58 86 36

**Zaprasza na week-endy
i wakacje**

Polski ośrodek wakacyjny
położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

**Atrakcyjne ceny, zniżki dla młodzieży,
dzieci do lat 3 za darmo!**

Rezerwacja:
Stella Maris - 376 chemin Baillarquet - 62780 Stella-Plage
Tél. 03 21 94 73 65 - Fax : 03 21 94 63 55
contact@stellamaris-vacances.com - www.stellamaris-vacances.com

afaq ISO 14001
CAP FRANCE

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS
www.dentyli.fr

Akceptujemy **CMU, AME**,
Stawki wg cennika **Sécurité Sociale**,
Stosujemy zasadę **Tiers payant**
(karta vitale).

Współpracujemy z większością **mutuelles**.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

76 av. Edouard Vaillant
92100 Boulogne Billancourt
Linia metra nr 9,
stacja: Marcel Sembat
(wyjście: rue Rieux)

01.41.13.45.05
boulogne@dentyli.fr

Mówimy po polsku

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.
Edyta - T. 06 22 72 26 68; e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

TRANSPORT - AUTOLAWETA
NA TERENIE RANCJI. - PRZEPROWADZKI, -
WYWÓZ GRUZU **Tel. 06 30 40 49 49**

**NETTOYAGE PERFECT
George**

**wywożenie śmieci
GRUZU Z BUDÓW**

**WYSTAWIAMY RACHUNKI
CENY DO NEGOCJACJI
REGION PARYSKI**

07 60 62 55 44
z.nuckowski@hotmail.fr

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...
Poradnictwo legalne

**DENTYSTKA POLSKA
DLA DZIECI i DOROSŁYCH**
Dr Mariola Tuliszkiewicz

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66

45, rue du Caire - 75002 Paris

Akceptuję CMU AME

**- NAPRAWA KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE
PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.**
T. 06 98 42 59 75

Masz problem z pićem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17:00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19:30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19:30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 19:30:

11, Ville St-Jacques (kod: 0911),

75014 Paris, M° Saint-Jacques.

**GŁOS
KATOLICKI**
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 39 (2654): 13. 11. 2016

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA - 2, rue du 19 mars 1962 - 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 2.11.2016

Inf. o prenumeracie na str. 3

TYLKO POLSKIE FILMY
Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl
TRWAM PROGRAM
14 - 20 listopada 2016
PONIEDZIAŁEK 14 LISTOPADA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15⁴⁰ Owoce postugi misyjnej – dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17³⁰ Spotkanie Rodziny RM 19⁴⁵ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

WTOREK 15 LISTOPADA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁵⁰ Dokument 14⁰⁵ Film 14⁴⁵ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą – program poradnikowy 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Aktualności WSKSiM 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

ŚRODA 16 LISTOPADA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9³⁰ Aktualności akademickie

WSKSiM 9³⁵ Sanktuaria polskie 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Audycja Generalna papieża Franciszka 11¹⁰ Reportaż 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Powrót posta – teatr 13³⁵ Dokument 14⁰⁰ Jestem Gabriel – film 15³⁵ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Poradnik szczęśliwego małżeństwa 16⁴⁵ Dokument 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK 17 LISTOPADA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Kościół w potrzebie – dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Felieton 11³⁵ Przyroda i ludzie 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dokument 14⁰⁰ Film 15³⁰ Reportaż 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Program rozrywkowy 16³⁵ Przegląd Tygodnika Źródło 16⁴⁰ Dokument 17²⁵ Przegląd tygodnika Niedziela 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

PIĄTEK 18 LISTOPADA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Program

rozrywkowy 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13¹⁵ Reportaż 14⁰⁰ Dokument 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Siódmy sakrament 16³⁵ Dokument 17⁰⁰ Na tropie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd tygodnika Niedziela 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Moja katolicka rodzina – serial 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

SOBOTA 19 LISTOPADA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski Punkt Widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Na tropie 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Dokument 14⁰⁰ Historia Królowej Estery – serial 14⁵⁵ Dokument 15³⁰ Plan naszego ojca 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ W Naszej Rodzinie 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Przegląd tygodnika Niedziela 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia. □

Programu telewizyjnego na niedzielę 20 listopada – drogą e-mailową – nie otrzymaliśmy od redakcji TV Trwam

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

Association Pomost-Passerelle
 AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passerelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej, 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

14 – 20 listopada 2016

PONIEDZIAŁEK 14 LISTOPADA

7³⁰ Supetkowe ABC – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Historia żywa – reportaż 11³⁵ Artysta i niepokój wieku – dokument 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Blondynka – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ Goniec Kresowy – reportaż 15¹⁵ Smaki polskie(2) – magazyn 15⁴⁰ Informacje kulturalne ekstra 15⁵⁵ Sonda z 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ Supetkowe ABC – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kulturalni PL – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁵⁰ O mnie się nie martw – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Maria – dokument 0¹⁵ Tańczący z naturą – dokument 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Supetkowe ABC – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 15 LISTOPADA

6⁵⁵ Zasmakuj w Sienkiewiczzu 7³⁰ Mali światowcy 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Bodo – serial 14²⁵ Maria – dokument 15²⁵ Zasmakuj w Sienkiewiczzu 15⁵⁵ Sonda z 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ Mali światowcy 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Niedziela z Olafem Lubaszenką 18⁴⁰ Pod Tatrami – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Flesz historii – reportaż 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Gwiazdźbiór TVP – reportaż 23⁴⁰ Ktokolwiek widział ktokolwiek wie – magazyn 0¹⁰ Zasmakuj w Sienkiewiczzu 0³⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Mali światowcy 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 16 LISTOPADA

7⁰⁰ Spotkanie ekumeniczne w Lund – reportaż 7³⁰ Podwodne ABC – magazyn 7⁴⁰ Mój zwierzyniec – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka

historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ O mnie się nie martw – serial 14²⁵ Zapomniany Legion – dokument 15²⁵ Tańczący z naturą – dokument 15⁵⁵ Astronarium – magazyn 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ Podwodne ABC – magazyn 17⁰⁵ Mój zwierzyniec – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Zaolzie 18²⁵ Studio Wschód – publicystyka 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Zapomniany Legion – dokument 0¹⁰ Studio Wschód – publicystyka 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Podwodne ABC – magazyn 1²⁵ Mój zwierzyniec – magazyn 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 17 LISTOPADA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Wilnoteka – magazyn 15³⁵ Ukryte skarby – reportaż 16⁰⁰ Jak to działa – magazyn 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ Załoga Eko – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Naszaarmia.pl – magazyn 18²⁰ Historia żywa – reportaż 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne ekstra 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Komisarz Alex – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁰⁵ Humor w odcinkach 23⁴⁰ Warto rozmawiać 0³⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Załoga Eko – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 18 LISTOPADA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ Komisarz Alex – serial 15²⁰ Warto rozmawiać 16²⁰ Okrasa łamie przepisy – magazyn 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Racja stanu 18²⁵ Było nie minęło

18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Wolny Ekran – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Muzeum Polskiej Piosenki czyli historia jednego przeboju 0¹⁵ Racja stanu 0⁴⁵ Ukryte skarby – reportaż 1¹⁵ Domisie 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 19 LISTOPADA

7³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁰ Polonia 24 11²⁰ Halo Polonia – magazyn 12¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 13⁰⁵ Na dobre i na złe – serial 14⁰⁵ Żarty i Bardy – rozrywka 15⁰⁵ Okrasa łamie przepisy – magazyn 15³⁰ Tańczący z naturą – dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Z drugiej strony – publicystyka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Bodo – serial 21⁵⁰ Obce ciało – film 23⁵⁰ Gwiazdźbiór TVP – reportaż 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 20 LISTOPADA

8¹⁰ Goniec kresowy – magazyn 8⁴⁰ Smaki polskie(2) – magazyn 9⁰⁵ Wolny Ekran – magazyn 9²⁰ Polska z Miodkiem – felieton 9³⁰ Ziarno – magazyn 10⁰⁰ Borówka skrzat wyrusza w świat – serial 10²⁰ Program muzyczny 10⁵⁰ Hotel pod żyrafą i nosorożcem – serial 11⁴⁰ Turystyczna jazda – magazyn 11⁵⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 13⁰⁰ Msza Św. – Sanktuarium Miłosierdzia Bożego Ożarów Mazowiecki 14³⁵ Rodzinka.pl(2) – serial 15³⁵ Gwiazdźbiór TVP – reportaż 16⁰⁰ Konkurs Piosenki Eurowizji Junior Malta 2016 18³⁵ Polska z Miodkiem – felieton 18⁴⁵ M jak miłość – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Blondynka – serial 21⁴⁰ Girl Guide – komedia 23²⁰ Opole 2014 – Przeżyjmy to jeszcze raz 23⁵⁵ Zakochaj się w Polsce – magazyn 0²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0³⁵ M jak miłość – serial 1²⁵ Borówka skrzat wyrusza w świat – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

POMOC
KOŚCIOŁOWI
W POTRZEBIE

www.pkwp.org

POKÓJ dla IRAKU

VIII Dzień Solidarności
z Kościołem Prześladowanym
13 listopada 2016

**GDZIE BÓG
PŁACZE
ŚWIAT MILCZY
TY DZIAŁAJ**

Czy wiesz, że ...

... 105 tys. chrześcijan ginie rocznie za wiarę w Chrystusa?

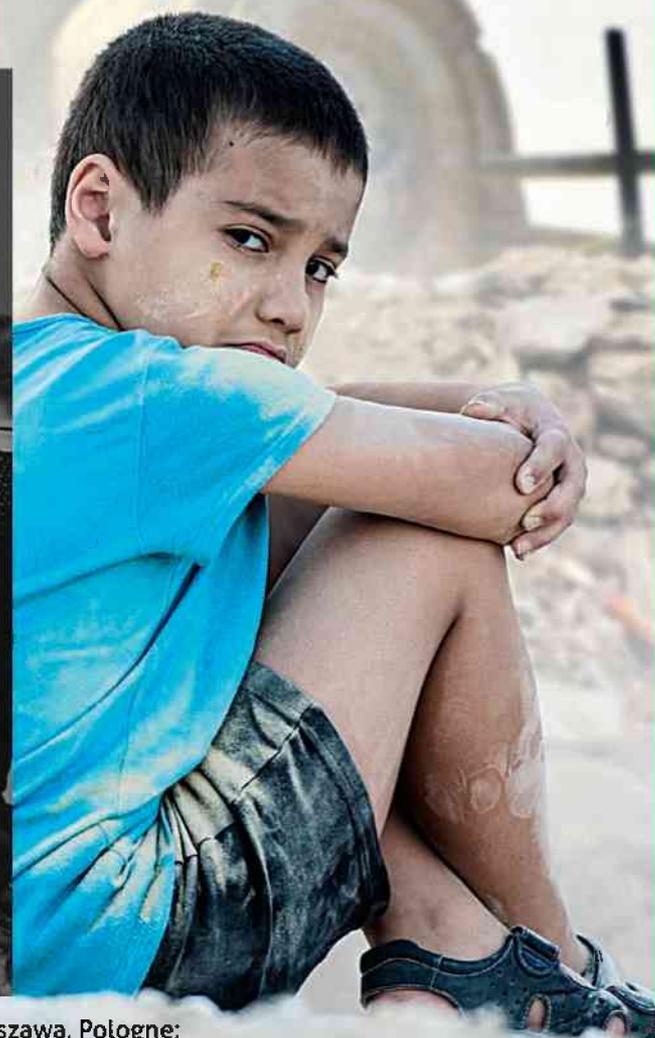
... co 5 minut ginie 1 chrześcijanin?

... 200 milionów chrześcijan jest brutalnie prześladowanych?

... w 116 krajach świata tamane jest prawo do wolności religijnej?

... 350 milionów chrześcijan poddawanych jest różnym formom dyskryminacji

więcej na
www.pkwp.org

POMOC
KOŚCIOŁOWI
W POTRZEBIE

ul. Wiertnicza 142 02-952 Warszawa, Pologne;
tel. 00 48 22 845 17 09, email: info@pkwp.org; www.pkwp.org

ING Bank Śląski o/Warszawa

Konto w Euro: PL 47 1050 1025 1000 0023 4085 9988; SWIFT: INGBPLPW